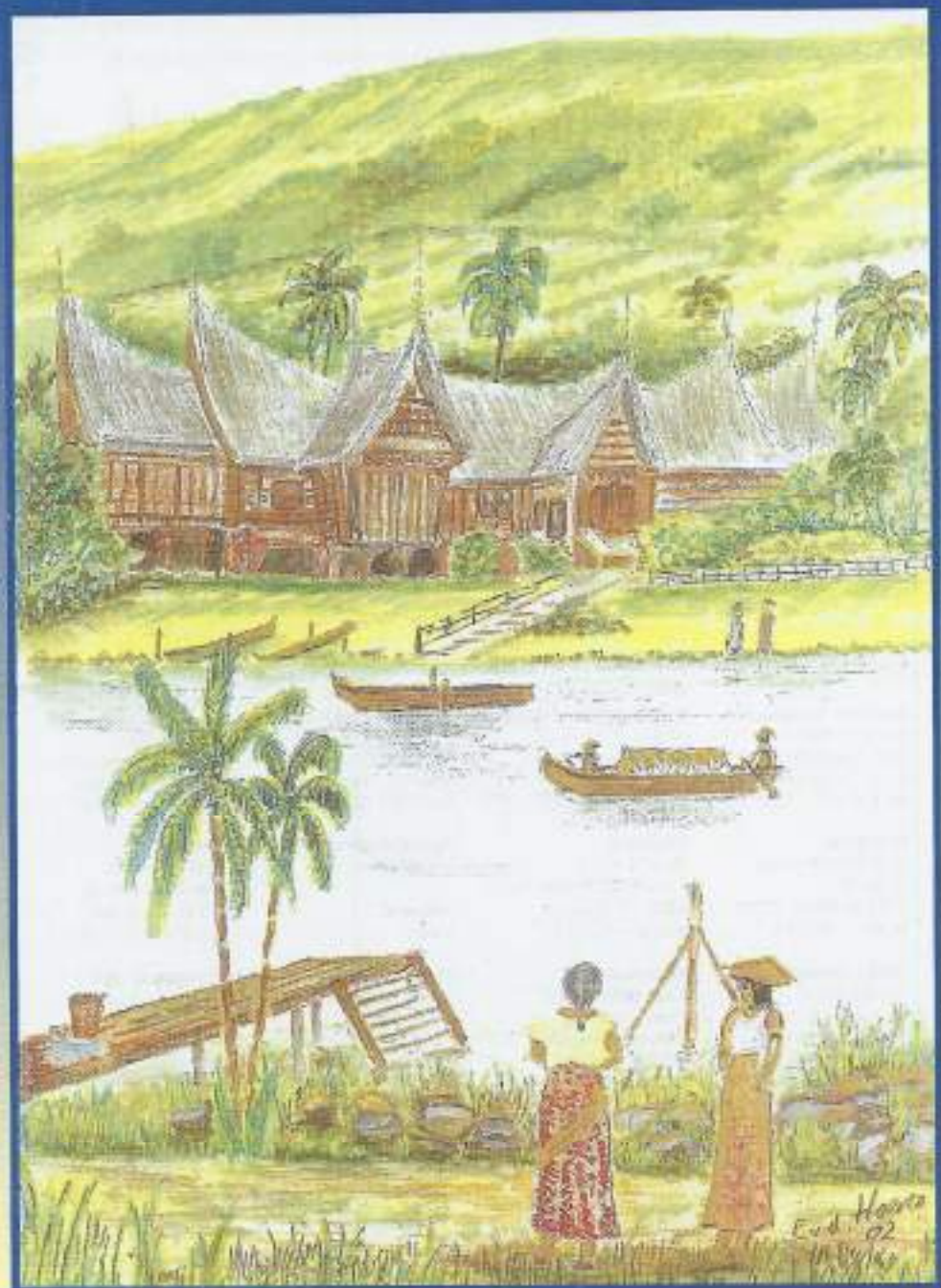

SOBAT

17e jaargang nr. 6 - december 2002

nummer 86

VERENIGING
OUD MILITAIREN
Indië- en Nieuw-Guineagangers

VOMI

**PRETTIGE KERSTDAGEN
EN EEN
GELUKKIG NIEUWJAAR**

**SELAMAT HARI NATAL
DAN
SELAMAT TAHUN BARU**

**FROHE WEIHNACHTEN UND EIN GLÜCKLICHES NEUES JAHR
MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR**

**FELICES NAVIDAD Y PROSPERO ANO NUEVO
JOYEUX NOËL ET BONNE ANNÉE**

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indië- en
Nieuw-Guineagangers

Raad van Advies

voorzitter a.i.: M.M. Bakker, res. Luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: Dr. B. Bouman, Brig.-generaal der artillerie b.d.
H.F. Coopmans, -brig.-generaal der Jagers b.d.
W. Egle, RMWO brig.-generaal der Infanterie b.d.
H.F.G.M. van den Boom, lt.-kol. Der Jagers, Staf Inspect. Gen. der Krijgsmacht.
Drs. P.L.M. Everts, kolonel der Jagers, Chef staf Te Divisie 7 December.

Algemeen Bestuur

voorzitter a.i.: M. Vis
De Tsjerne 2
9051 HW Steens
Tel./fax: 058-2571929

vice-voorzitter a.i.: K.J. Orsel
Van Minnebeekveld 3
2992 TJ Barendrecht
Tel. 0180-611612
Fax: 0180-623580
E-mail: kjaan@kjaan-4.myweb.nl

Te secretaris: H.M. Vos
Maaslandijk 11
3331 NB Kerkdriel
tel. 0418-633475
P.J.A. Wolthuis
Zuider Parallelweg 7
6953 PA Dieren
Tel./fax: 031-5419188
Banknummer 45.85.91.300 t.n.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers

Te penning-
meester: Hans N. Blom
Victor C. Bridé

Redactiecommissie

eindredacteur: L.C. Zegers
Zonstaat 118
6463 AE Kerkrade
Tel./fax: 045-5454013

leden: R. Grit
Balloo 90
9458 TD te Balloo
Tel./fax: 0592-241361
E-mail: grit@veteranen.nl

J. Zwaan,
W. Floorlaan 4
3972 WH te Driebergen
Tel. 0343-539570

Boeken ter recensie

zenden aan: J. Zwaan, W. Floorlaan 4
3972 WH te Driebergen

Ledenadministratie:

G.M. Nettekoven-Dejerman
Amstelpad 17
3181 EA Rosendburg
E-mail: vomicle@hotmail.com

Correspondentie

- opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".
- zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zinswijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Koninklijke De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwzenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

aangesloten bij

Voorzitter

Victor C. Bridé
Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel./fax 070-3 28 05 32

Voorzitter a.i.

K.J. Orsel
Van Minnebeekveld 3
2992 TJ Barendrecht
tel. 0180-611612
mobiel 06-53372092
fax 0180-623580
E-mail:
orsel4@wanadoo.nl

Vice-voorzitter

Hans N. Blom
G. Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-522107
fax 0514-523404
mobiel 06-23109407

Secretaris-notulist

Jan Bome
Dude Rijksweg 458
7954 GD Rouveen
Tel. 0522-291471

stichting
veteranen
platform

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen

Ben C.H. Habich
M.K. Gandhiplein 108
9728 TH Groningen
tel. 050-5 25 91 00

Overijssel

Joost Oudenbeuring
Reiger 27
8103 AL Raalte
tel. 0572-35 89 47

Zuid-Holland Zuid

Dolf Mennens
Lijsterlaan 12
3055 CH Rotterdam
tel./fax 010-4188239

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Eijk
Pieter Postlaan 14
1222 LJ Hilversum
tel./fax 035-685 33 73

Assistent beheerder

Tibbe J. Gastra
A. van Heusdenstr. 15
2461 VJ Ter Aar
tel./fax 0172-60 24 52

Propagandiste

Joyce P. Stramrood-van Vark
Binnenhof 36
6715 DP Ede
tel. 0318-63 81 60

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Pennings
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 0412-62 35 15

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-52 21 07

Rivierland/ Oost Gelderland

Elkan E. Dormits
Weerdjesstraat 57-3
6811 JE Arnhem
tel. 026-443 38 77

Utrecht/'t Gooi

Eppo R. Schweetman
Lutherhof 37
1216 KR Hilversum
tel. 035-6 21 78 09

Zuid-Holland Noord

Wim L. Hofman
Meppelade 146
2544 XZ 's-Gravenhage
tel. 070-3 67 28 53

Noord Brabant-West

Vacant

Veluwe

Vacant

Flevoland

Frits H.A.M. Frantzen
Oevergrland 13
1356 EA Almere
tel. 036-5 31 86 72

Noord-Holland

Han J. Harmsen
Egelantierlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 023-5 24 00 10

Zeeland

Tom Kooger
M. Coehoorngracht 44
4381 BT Misingen
tel. 0118-46 30 08

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 046-4 52 13 16

Canada & USA

Gerard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 001 905 827 3216
fax 001 905 827 0328

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten
uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, c.q. bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal € 15,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

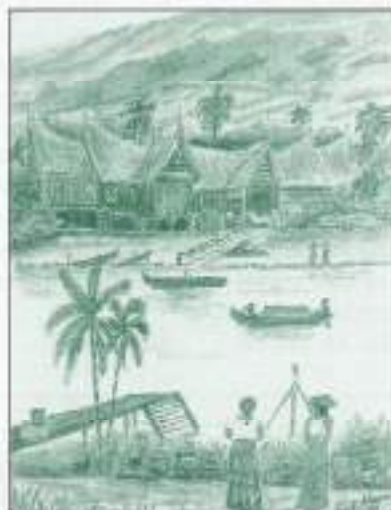
nummer 86 - 17e jaargang nr. 6
december 2002

Bij de voorplaat

Typisch Indisch landschap met Minangkabauwse huizen. Dit soort huizen werd vooral aangetroffen in het Sumatraanse bergland. De Minangkabau (ook Menangkhabau of Manangkabau) was eens een oud rijk (vostendom) in Midden-Sumatra, dat zich uitstrekte langs de Westkust van genoemd eiland langs de Indische Oceaan tussen het gebied van Palembang en Djambi en Atjeh (Singhi). De beroemde Minangkabauwse huizen werden oudtijds bewoond door mannen en hun zusters plus de kinderen van deze zusters. Deze huizen werden (en worden soms nog) lineagehuizen genoemd. De destijds regering (het bestuur) van de vele Minangkabauwse clans of geslachten vererfde in de vrouwelijke lijn (matrilineaïr). De mannelijke echtgenoten van de bestuursters (soort stamhoofden) woonden in aparte matrilineaire lineagehuizen gescheiden van hun vrouwen, die op hun beurt weer in andere lineagehuizen woonden. De mannen bezochten hun echtgenoten uitsluitend in de nacht.

De nederzettingen (locale gemeenschappen) van de Minangkabauers werden Negeri(e)s genoemd (enigszins te vergelijken met kampongs op o.a. Java).

*Met het toenemen van de invloed van de Islam (de mohamadaanse godsdienst)

nam de betekenis van het matrilineaire bestuur af en nam ergo de invloed van het Patrilinearisme (vererving via de mannelijke lijn) toe. De relatie vader en zoon werd hierdoor versterkt. De lineagehuizen verdwenen langzamerhand en maaften plaats voor gezinshuizen*. De rechtzinnige Islamieten (moslems), aldaar Padris genaamd, hebben in het verleden vele en langdurige onlusten in de Minangkabause landen veroorzaakt. Het oorspronkelijke Minangkabauwse vorstengeslacht, op één persoon na, werd uitgemoord. De adatgetrouwen (de aanhangers van de oude Minangkabauwse tradities, waaronder het matrilinearisme) riepen na deze revolte van

de Padris de hulp in van het Nederlands-Indisch gouvernement in (1821). De oorlog tussen de Padris en de aanhangers van de oude adat, deze laatsten in bond met de Nederlanders, duurde tot 1837. Het jaar waarin het Nederlands-Indisch gouvernement Sumatra's Westkust werd ingesteld.

Na een opstand, geleid door de bekende communist Tan Malaka (ook bekend als een belangrijk medestander van Soekarno tijdens de ons bekende Indonesische onafhankelijkheidsstrijd gedurende de jaren 1945-1949), in de jaren 1926/1927 werd aan het gewest in 1938 een ruime mate van autonomie (gedeeltelijke zelfstandigheid) verleend.

De Minangkabauwse taal is nauw verwant aan het Maleis (dat door het Nederlandse koloniale bewind als voertaal voor geheel Nederlands-Indië werd gebruikt).

Er wordt, en mijns inziens niet ten onrechte, wel beweerd dat de Minangkabauers het enige volk van Nederlands-Indië (nu Indonesia) is, dat het Maleis als inheemse taal sprak (en vaak nog spreekt), hoewel het tegenwoordig Bahasa Indonesia wordt genoemd.

J. Zwaan

Sluitingsdata inzenden kopij:

- Nr. 87 26-12-2002 februarinummer 2003
- Nr. 88 27-02-2003 aprilnummer 2003
- Nr. 89 24-04-2003 juninummer 2003

*Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór 26 december a.s.
S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.*

Van de bestuurstafel

Mededelingen vanuit het Algemeen Bestuur VOMI-Nederland

Op 16 oktober jl. hebben de heren J.L. Swarte en J.E. Hielckert om hun moverende redenen met onmiddellijke ingang hun functie in het bestuur opgezegd. Tevens heeft dhr. F.L. Meijler middels een schrijven zijn functie ter beschikking gesteld binnen het bestuur.

Op 31 oktober jl. heeft het bestuur van VOMI-Nederland, bij monde van de voorzitter a.i. dhr. M. Vis, verslag gedaan aan de voorzitters. Besloten is dat het bestuur actie zal ondernemen om de ontstane vacatures zo spoedig mogelijk op te vullen. Voorts werd besloten de algemene ledenvergadering te houden op 13 december 2002 te Doorn.

Verslag van de bestuursbijeenkomst VOMI-Nederland, d.d. 16 okt. 2002.

- Tijdens deze bijeenkomst stelden de heren Swarte en Hielckert met onmiddellijke ingang hun functie binnen het bestuur ter beschikking. Voorts had dhr. F.L. Meijler middels een schrijven eveneens zijn functie ter beschikking gesteld. Besloten werd dat interim voorzitter, dhr. M. Vis, de

voorzitters zou informeren en de algemene ledenvergadering van 31 oktober werd omgezet in een voorzittersoverleg. In dit overleg is door het bestuur bij monde van de voorzitter a.i. verantwoording afgelegd.

- Aan de orde kwam eveneens het O.V.W. insigne. Hoe uit te reiken en waar alsmede hoe komen we aan de adressen. Nadere mededelingen zullen volgen op de eerstvolgende algemene ledenvergadering op 13 december a.s. te Doorn.
- De statuten werden besproken. Deze worden toegezonden aan de verenigingen, welke hun zienswijze kenbaar kunnen maken. Behandeling vindt plaats op 13 december tijdens de algemene ledenvergadering.
- Het bestuurslid P. te Walvaart is als vervanger aangewezen van dhr. C. van Haalen in de Stichting Nationaal Indië Monument Roermond.
- Vergaderschema 2003 werd vastgesteld.
- Raad van Advies. Bijeenkomst bestuur en Raad van Advies is op 11 december, locatie Zwaluwenberg.

Klaas Orsel

Van de vice-voorzitter

Vorig jaar werd VOMI-Nederland geconfronteerd met problemen in het bestuur. Dat werd de aanleiding van het aftreden van bestuursleden die jarenlang die functie hadden bekleed.

Wellicht speelde ook mee dat men misschien (te) lang op die post had gezeten. In ieder geval moest er op korte termijn een nieuw bestuur komen.

Sommigen zijn daarvoor gevraagd, anderen hebben zich spontaan gemeld. Vanzelfsprekend heeft zo'n nieuw bestuur tijd nodig om op elkaar in te spelen, het zijn allemaal mensen met eigen ideeën.

Om een team te worden moeten die ideeën bij elkaar worden aangepast. Dat is soms niet eenvoudig, vooral ook omdat de leeftijd ons vaak niet flexibeler maakt.

Op een korte termijn met relatief veel nieuwe mensen een team te vormen is op zich al een hele opgave.

Toch moeten alle neuzen één kant op staan wil het een werkbaar bestuur zijn en als dat niet lukt, dan moeten helaas mensen afhaken.

Dat is dan nu ook gebeurd. Eerst haakte sobat Meijler af en daarna Swarte en Hielckert.

In het voorzittersoverleg heeft het bestuur de problemen uitgelegd en be-

sproken. De voorzitters hebben het bestuur gevraagd om door te gaan en voor aanvulling te zorgen.

Natuurlijk is het jammer drie bestuursleden te verliezen en het heeft ons geleerd dat niet ieder gemotiveerd lid kan passen in een bestuursteam.

Dat maakt ons voorzichtig bij het benaderen van bestuurskandidaten. We mogen ervan uitgaan dat de resterende bestuursleden een goed bestuur vormt en dat is dan winst.

Het bestuur zal op korte termijn proberen de vacatures op een verantwoorde wijze op te vullen, want er is veel te doen. Ook naar andere veteranenorganisaties toe.

Hopelijk komen we op de ledenvergadering van 13 december al met een voorstel.

Minne Vis (vice-voorz.)

Lichting 1925

1 september 1939. Het begin van de Tweede Wereldoorlog. Wij – de eerste veteranen van de 7 december Divisie – waren toen 14 jaar.

10 mei 1940. Nederland werd aangevallen door Duitsland en na vijf dagen strijd bezet. Wij – 15 jarigen – studeerden nog of werkten bij onze ouders in het bedrijf dan wel elders. De vijf jaren van de bezetting hebben zeker invloed gehad op onze verdere ontwikkeling. Uitgaan, zoals de jeugd zich nu kan veroorloven, bestond voor ons niet. De bezetter trad steeds driester en barbaarser op.

1943. Wij waren inmiddels 18- of bijna 18-jaar geworden. Dit was voor de bezetter de leeftijd om verplichtingen aan ons op te leggen die uitgevoerd moesten worden. Deed je dat niet, dan was je zonder meer strafbaar. Het eerste waar wij op deze leeftijd mee te maken kregen was de verplichte arbeidsdienst. Velen van ons die op het platteland woonden, of jongens die nog studeerden, kregen vrijstelling of uitstel. Maar zij die dit half jaar hebben meegemaakt, weten wat Duits militarisme in die tijd betekende. Van hieruit werd je verplicht te werk gesteld in de Noord-Oostpolder. Ook kon je – op basis van vrijwilligheid – overgaan naar onderdelen van de Duitse Wehrmacht.

Doordat de oorlog – voor Duitsland – nadelig verliep, werden steeds meer mannen (ook de vrijgestelden) van onze leeftijd opgepakt en naar Duitsland gestuurd om daar in de oorlogsindustrie te moeten werken. De schrijver zelf is, door medewerking van de ondergrondse beweging, terechtgekomen in de kolenmijnen in Limburg. Door hier te werken was ik vrij van Duitsland, ik had een sonderausweis en kon mij vrij bewegen. Ondanks dit document ben ik toch 's nachts opgehaald en heb enige tijd vast gezeten.

6 juni 1944. De invasie was begonnen. Velen van ons hebben de gevechten met de angsten van een oorlog aan den lijve ondervonden, of hebben een vreselijke hongerwinter meegeemaakt.

5 mei 1945. Wij waren 20 jaar, of daaromtrent. De oorlog in

Nederland was voorbij, evenals een gedeelte van onze jeugd-jaren. Velen wisten toen nog niet, dat voor onze lichting (1925) nog een zware taak van ruim drie jaren Indonesië zou volgen.

Het zwaar getroffen Nederland begon weer aan de opbouw

15 augustus 1945. Japan capituleerde; de oorlog in het Oosten kwam ten einde. Het voormalige Nederlands-Indië had zeer veel geleden onder de Japanse bezetting. Duizenden mannen, vrouwen en kinderen zaten onder de meest erbarmelijke omstandigheden vast in kampen. Na het einde van de oorlog in ons land hebben veel vrijwilligers zich gemeld voor de bevrijding, om 'orde op zaken te stellen' in Indonesië. Uit deze groep, inclusief het kader van vóór de oorlog, werd het nieuwe kader gevormd voor de eerste dienstplichtige lichting 1925. Al deze militairen kregen hun opleiding of herscholing in Engeland. Eind 1945. Een half jaar na het einde van de oorlog (het was in Nederland nog een chaos) lagen de oproepen voor de militaire keuring van lichting 1925 in de bus.

Vijf maanden later, in mei 1946, verwisselden wij de burgerkleding voor de battledress, zoals dat toen werd genoemd. Op 30 augustus 1946 gaf koningin Wilhelmina bij een inspectiebezoek aan de legerplaats Assen onze divisie, die inmiddels was gevormd, de naam "7 December Divisie". In de maanden september, oktober en november daaraanvolgend werd onze divisie verscheept naar Indonesië. Niemand had het vermoeden dat het eind 1949/begin 1950 zou worden vóór wij terug zouden keren, met achterlating van ruim 600 kameraden van de 7 dec. div.

Na bijna tien jaar oorlog – met alles wat daaraan verwant is – waren wij inmiddels 24 jaar. Eindelijk konden wij gaan denken en hard werken aan onze toekomst.

L.P.C.M. van Brienem

Reactie

Onderstaand artikel is een reactie op het artikel "Wie o Wie" in "Sobat" Nr. 85 van oktober jl.

Op 20 september jl. werd krans nummer 64 gelegd bij het monument te Nuenen.

Op het artikel "Wie o Wie" heeft een z.g. "AG-ploeg" Mariniers zich gemeld, Lw. de heren J. Roijackers (ex 23 infcie Mariniers Aruba), W. van Elten (Marinierskazerne Doorn), P. Kweens (Marinierskazerne Doorn) en T. van Ganzenwinkel (ex Inpel Suffisant Curacao), allen woonachtig in Aarle-Rixtel, in een gezamenlijk optreden voor langere tijd "To Be or not to Be".

Met de wetenschap: "Eens Marinier, altijd Marinier".

Ingezonden door A.M. van Duijnhoven.

Waarom komt de Koningin nooit?

Afgelopen week ontving een oud Indiëgangers uit Noord-Oost-Brabant het Draaginsigne Gewonden. In 1948 was hij als dienstplichtige naar Indië gestuurd en had de oorlog van nabij meegemaakt. Door de oorlogservaringen heeft hij psychische schade opgelopen. Na 54 jaar is hem het Ereteken in een plechtige bijeenkomst in zijn woonplaats opgespeld. *Vulneratus Nec Victus*; 'Gewond, maar niet verslagen', luidt het opschrift op de draagspeld.

Op de vraag van een journalist aan de gedecoreerde of hij blij was met zijn onderscheiding van het antwoord **niet** rondult ja.

"Daarvoor heb ik te veel meegemaakt" zei hij. "En. Ik heb het altijd weg moeten stoppen. Dan kun je niet blij zijn. Er gebeurden daar verschrikkelijke dingen. We gingen met 12 man de bush in. Jongens van 20 jaar. Onverantwoord. Ik had de leiding, want ik was op de kaderschool geweest. Er was niets van boven geregeld. Je moest het zelf uitzoeken. Ik voelde me in de steek gelaten"

"Tien jaar geleden kwam het allemaal bij mij boven. Ik ben bij het RIAGG geweest en HUIZE Padua en anderhalf jaar lang was ik onder behandeling van een dokter in Oegstgeest. Daar heb ik veel baat bij gehad. De schuldvraag was daar niet aan de orde".

Tot zover het verslag uit het Brabants Dagblad van 31 oktober jl., waarvoor mondelinge toestemming van dhr. Domin v.d. Meijde aan dhr. Grooten voor plaatsing is afgegeven.

Uit dit verhaal blijkt weer eens, dat er nog steeds mensen zijn, die met een oorlogstrauma zitten. Ondanks alle professionele hulp en therapieën.

Gelukkig gaat het meestal over. De tijd heelt alle wonden. En soms kan een luisterend oor in deze 'gestreste' wereld wonderen verrichten. Erkenning en begrip zijn van wezenlijk belang.

Misschien zou op reis gaan naar het prachtige land, waar men als jonge man naar toe gestuurd werd om te vechten, een uitkomst kunnen bieden voor hen, die met schuldgevoelens lopen of niet los komen van hun droevige ervaringen.

Teruggaan kan een goede therapie zijn. En dan denk ik aan de 'kampkinderen' die ook teruggedaan zijn naar hun 'roots': hun thuis, de school en het prikkeldraad en laaiend enthousiast zijn teruggekomen, omdat ze zich alles weer herinneren, wat mooi was en vergeten: de geuren van de bloemen in de tropenavond, de geluiden van de nacht en de vriendelijke mensen, die zij ontmoetten op hun zoektocht naar het verleden. Dat hielp hen van hun kampsyndroom af te komen.

Dan was er nog iets wat er in de krant stond, n.l. de erkenning, hierboven al even aangetipt. Erkenning voor het gene, wat men daar deed, moest doen, voor Orde en Vrede.

Onder vaak zeer moeilijke omstandigheden.

En als je dan na 2 of 3 jaar terugkomt, kun je er niet over praten. Frustrerend. En dan zijn er de herdenkingen. Geen autoriteiten, geen Koningin. Het lijkt op miskennis. Maar is dat wel zo?

Op de vraag van de journalist over erkenning, gaf de gedecoreerde als antwoord dat hij de koningin nog nooit bij een herdenking gezien had, noch een ander lid van het

Koninklijk Huis, maar dan had de journalist hem kunnen verwijzen naar de jaarlijkse herdenking in Amsterdam op 4 mei, waar ook de slachtoffers uit Indië herdacht worden en de koningin en kroonprins een krans leggen op de Dam.

In Roermond is dat ook al eens geopperd in een toespraak waarom de koningin niet komt, maar haar raadgevers wijzen haar op de mogelijke weerstanden die kunnen ontstaan bij bepaalde groeperingen en relschoppers.

Eens gebeurde het tijdens de kranslegging bij het Indiëmonument op 15 augustus in Den Haag, dat minister Lubbers zomaar ineens eieren naar zijn hoofd kreeg toen hij een krans ging leggen (ongeveer 12 jaar geleden). Je hebt altijd rekening te houden met 'andersdenkenden' en gekken. En met de internationale diplomatieke verhoudingen.

Trouwens de koningin gaat er niet over of ze komt of niet!

Tom Grooten

Lied ter gelegenheid van de reünie van 5-9-R.I. op woensdag 30 oktober in de Gen. Spoorkazerne te ERMELO

Toen wij uit Rotterdam vertrokken
Met Sloterdijk een troepenschuit
De hangmatten vol in de midscheeps
Het zag er niet gezellig uit;

We voelden ons net kleine jongens
Een beetje links aan 't deinend boord
Als je de eerste keer op zee ging
En nooit iets fraaiers had gehoord

Wie niets vermoedend kon bedenken
Bedeest afwachtend geen gedram
Soms met een slokkie op, vol wanhoop
Wist ook niet wat hem overkwam

0-0-0-0-0-

Na bijna dertig dagen dobbren
De monding van de Musi kwam
De Albatros nam ons toen over
De natte Moesson maakt' ons tam

Twaalf uren lang verzopen katten
Kwamen wij bij Palembang aan
Daarna in spoorwagons geladen
Geen Intercity heel Plan-plan

De hoofdgroep ging naar Prabu Mulih
De rest werd overal verstrooid
We lagen mijlen uit elkander
Men zag de anderen bijna nooit

-0-0-0-0-

We waren jaren in de olie
Soms bij SV-, of B-PM
Wacht lopen tussen lagen kolen
De BAM moest door dat was het hèm

Een aantal dacht te zijn bij Zwolle
Het Zwarte water in die buurt
Maar Air Hitam toch iets anders
Naar die ulthoek werd je gestuurd

De spoorweg dwars door Zuid Sumatra
Vroeg ook heel veel van ons moreel
Veel sabotage en vernieling
Bracht ons geregeld uit 't gareel

-0-0-0-0-

Éen heel mooi oord tussen de rubber
Waar vaak gevaar te vinden was
Patrouille lopen door de blubber
Dat onvolprezen Udjan Mas

Berucht was zeker Talang Bembe
Net over demarcatielijn
Waar ploppers zich heel vaak verstopten
Tracteerden ons soms op een mijn

Maar Udjan Mas of Gouden regen
Het was geen goud meer dat er blinkt;
Heel onbegaanbaar al die wegen
't Vroeg toch veel van ons instinct

-0-0-0-0-

Toen eindelijk twee jaren later
De thuisreis kwam als ideaal
Met general Black, 'n echte Yankee
Wij hoopten op een groots onthaal

Helaas was dat maar een illusie
Bot afgescheept met 'n handjevol
Zie dat je weldra maar een baan vindt
Hier bleek ons loon; een zware tol

Het is heel tragisch die ervaring
Waar menigeen nu nog mee strijdt
Wij noemden ons toch nimmer helden
Zelfs onze moed was wel eens kwijt!

-0-0-0-0-

We zijn ons land geen dank verschuldigd
Voor onze mooie wereldreis
Maar dankzij steun van onze sobats
Wij raakten zelden van de wijs

De reünies zijn onze rugsteun
Bijgegeroepen oud en stram
Bedank elkaar nog maar eens SOBATS
Dat je heelhuids weer huiswaarts kwam

Helaas bleef toch een aantal achter
Hun leven werd toen niet gespaard
Onz' natie heeft ons slecht bejegend
Scheen toen hun offer echt niets waard !

-0-0-0-0-

Onthulling in Den Haag

Op 18 september jl. heeft de stad Den Haag zich geschaard in de rij van steden en dorpen waar het mogelijk geworden is sobats te herdenken op de plek vanwaar zij naar het voormalig N.O. Indië waren vertrokken.

Het monument als omgevallen zuil waarop de 161 namen in alfabetische volgorde staan. Hierin de spreuk verwerkt "Op welke grond werden ze gelegd in vreemde aarde". Op de andere zijde de spreuk in het Maleis "Atas Dasar Apa Merdeka Dikebumikan Di Tanah Asing".

In nauwe samenwerking met de Bond van Wapenbroeders afd. 's Gravenhage e.o. en met een belangrijke ondersteuning van de gemeente Den Haag is een prachtig monument gerealiseerd met de namen van 161 omgekomen sobats. Het ontwerp is van de kunstenaar G. Dumbar.

Een overzicht van genodigden en belangstellenden.

Nabestaanden, genodigden en afgevaardigden van diverse reüniecommissies werden 's ochtends ontvangen in het Crowne Plaza Promenade Hotel, waar ook de meeste toespraken werden gehouden.

Majoor Ds. H.A. Bezemer richtte zich in het bijzonder tot de nabestaanden. Vanaf vandaag is met de naam op het monument uw dierbare teruggekomen en is het mogelijk op elk tijdstip bij het zien van zijn naam hem te herdenken.

Burgemeester W.J. Deetman.

Burgemeester W.J. Deetman memoreerde dat het lang heeft geduurd om tot deze herdenkingsplaats te komen en prees de vasthoudendheid van de commissie die het initiatief had genomen.

Met een intermezzo door 3 leden van het Koninklijk Conservatorium te Den Haag met muziek van Vivaldi kwam er een moment van overdenking.

Hierna kwam de Plaatsvervangend Commandant van de Landstrijdkrachten Gen. Maj. R. Seijn aan het woord waarbij hij inging hoe Nederland met zijn veteranen heeft omgegaan. Na een lange weg is er eindelijk de erkenning gekomen o.a. door het oprichten van het Veteraneninstituut in Doorn.

Voorzitter Zuid-Holland Noord, dhr. B. Weijs.

Tenslotte was het de beurt aan de voorzitter van VOMI Zuid-Holland Noord, dhr. B. Weijs om zijn voldoening uit te spreken over de wijze waarop de gemeente Den Haag na een moeilijke aanloop het initiatief heeft beloofd. Uitvoering ging hij in op de moeilijke omstandigheden waaronder de Hollandse jongens hun plicht deden in het hun onbekende verre land en waarbij meer dan 6000 sobats zijn achtergebleven op de 7 Erevelden op Java.

"Opdat wij niet vergeten" stimuleert het bestuur van VOMI Zuid-Holland Noord om door te gaan in het realiseren van

gedenkplaatsen in stad en dorp in hun regio.

De heer N. van Mourik, Directeur bestuurszaken van de gemeente Den Haag leidde op een prettige wijze deze ochtend en sprak zijn waardering uit voor de inzet van de heren Weijs en Topée bij de realisatie van dit project.

Na een wandeling naar de plek waar het monument staat, werd de regie overgenomen door de heer G. de Jong. Als eerste kondigde hij (oud) Legeraalmoezenier Pater Drs. L.M. v.d. Bol S.D.B. aan die op zijn bekende wijze nogmaals het belang benadrukte van een dergelijk monument naast het bestaande Nationaal Indië Monument in Roermond. De onthulling vond plaats door het wegtrekken van het doek door de burgemeester met twee weduwen en vijf kinderen van de omgekomen sobats waarna de taptoe met één minuut stilte volgde.

Muzikale ondersteuning werd gegeven door het Trompetterkorps Bereden Wapens.

Na het leggen van talloze kransen, resp. bloemstukken, ging de vlag van halfstok naar top onder het spelen van het Wilhelmus.

De heer A. Kok, voorzitter van de Bond van Wapenbroeders afdeling Den Haag e.o. besloot deze plechtigheid met de constatering dat ook in vroegere tijden de herkenning en erkenning van veteranen niet door de samenleving resp. overheid snel werd opgepakt.

Het bestuur van VOMI Zuid-Holland Noord ziet met voldoening terug op deze 18e september 2002.

*J.W. de Jong
W.G.L. Topée*

REACTIE

Reactie op het artikel "Bij de voorplaat" van "Sobat" nr. 84. Het artikel "Lahat - Zuid-Sumatra" in "Sobat" Nr. 84 heeft veel herinneringen opgeroepen bij Ben Ruiter van 4-4 R.I.

Djongos Abdul

De op de hiernaast afgebeelde foto staande djongos Abdul Bin Rasac was van juni 1947 tot najaar 1949 de trouwe djongos van de groep chauffeurs van 4-4 R.I.

Hij was de persoon die er voor zorgde dat het eten op tijd aanwezig was en mochten de chauffeurs of enkelen niet aanwezig zijn dan was hij het die er voor zorgde dat het eten bewaard bleef.

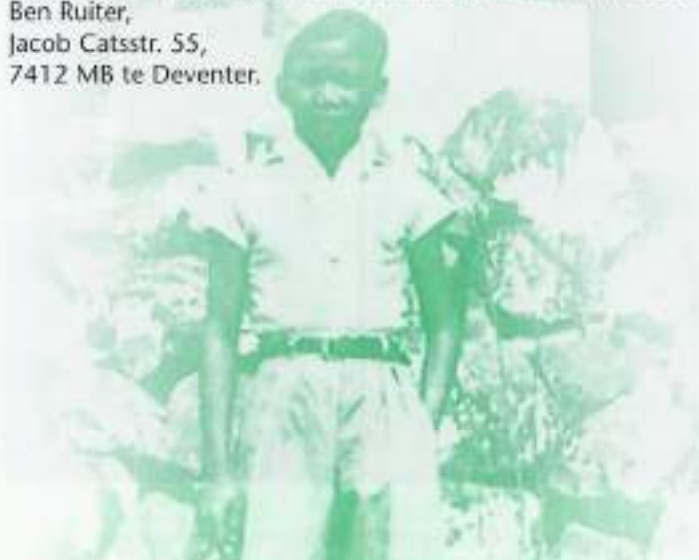
Hij deed totaal alles voor ons, d.w.z. wassen, strijken, poetsen enz. enz.

Abdoel trok met ons mee van Pladju naar Perabumulih, Muaraonim, Tandjungonim, Baturadja, Lahat enz.

Wat zou er van hem geworden zijn?

Trouwe Abdul en alle baboes en djongossen: "Terima Kasih Banjak".

Ingezonden mede namens alle chauffeurs van 4-4 R.I. door:
Ben Ruiter,
Jacob Catsstr. 55,
7412 MB te Deventer.

HERINNERINGEN

Arie de Vos

Zaimil Abadin

Jaap Lorier

Wat mij bijzonder opviel in de eerste "Sobat" die ik onder ogen kreeg, alreeds Nr. 84, dat Arie de Vos uit Brielle, in het "In Memoriam" stond vermeld en ondergetekende op de lijst van nieuwe leden. M.a.w. ik heb me wel wat laat als lid aangemeld.

Dat Arie overleden was wist ik reeds. Het laatste contact was in april van dit jaar, waar hij voor onderzoek in Ikaazia was. Al spoedig werd het duidelijk dat hij hier niet meer van zou genezen en na een betrekkelijk korte ernstige ziekte is hij daar overleden.

Onwillekeurig gaan dan de gedachten weer terug naar Zuid-Sumatra waar we onze dienstplicht vervulden. Wij van 5-3 R.I. lagen toen in Tandjoeng-Enim. Op een gegeven moment moesten er vier of vijf van ons peloton naar een kampong ongeveer 20 Km. verderop, waar ze met dat kleine clubje een detachement vormden. Als het vandaag anno 2002 zou gebeuren, stond heel Nederland wel in rep en roer. Het was ook onverantwoordelijk dat het gebeurde. Maar ja, dat gebeurde in die tijd wel vaker. Op dat gebied hoeven we elkaar niets te vertellen.

Toch was ik persoonlijk en meerderen met mij wel blij, dat wij er niet voor aangewezen werden. Gelukkig zijn ze er allemaal weer heelhuids vandaan gekomen. Dat viel dus nogal mee.

Arie de Vos Tanah-Abang (Zd. Sumatra).

Op aanwijzing van een jongen uit de kampong werd het Arie de Vos duidelijk waar Zainil heen vluchtte. Toen hij in de gaten had dat hij gevolgd werd, dook hij weg in het dichte struikgewas, dat hem echter niet meer kon redden. Arie liet zich op hem vallen en de lang gezochte Zainil werd in Tandjoeng-Enim vastgezet, met nog een paar andere soortgenoten, in een bijgebouwtje van de pasanggraham waar wij verbleven.

Een paar weken daarna kwamen wij terug van een meerdaagse patrouille en toen bleek dat er nog een vierde gevangene bij opgesloten was. Een beetje vreemd heerschap, die de hele cel bevulde en zelfs de etensblikjes van de andere gevangenen gebruikte voor zijn behoefte. De Sgt.-Maj., die mee geweest was op patrouille, nam dat in ogenschouw en gaf bevel dat ze dat zaakje eerst maar schoon moesten maken, terwijl een paar soldaten er op toe moesten zien.

Sergeant-majoor Adm. K.L. Van Doorn en Sergeant-Majoor T.N.I. Zainil Abadin.

Hierboven ziet u de naam Zainil Abadin staan. Hij was, zoals ons toen ter ore kwam, Sgt.-Maj. van de tegenpartij. Hij sprak vloeiend Nederlands en of dat hem geholpen heeft, dat we hem bijna niet te pakken konden krijgen, weet ik niet, het was echter wel een gladder jongen. Hij was in het bezit van een stengun. Het ding weigerde nogal eens, dus was hij, althans dat vertelde hij ons later, bang om het te gebruiken. Hij zat verscholen in een leegstaand huis, waar onze wachtposten langs moesten. Het kleine bovengenoemd detachement te Kota-Agoeng, werd hem echter noodlottig

Jaap Lorier in Tandjoeng-Enim (Zd. Sumatra).

Jammer voor Jaapje Lorier, de laatste gevangene wilde zich op zijn bewakers storten, wat hem ten dele gelukte. De onzen namen dat natuurlijk niet, maar hadden er wel de handen aan vol om hem te overmeesteren. Op een gegeven moment, terwijl Jaap hem een slag in het gezicht gaf, hapte hij toe. Hoe of onze Jaap ook al dansende van de pijn aan zijn hand trok, de tegenstander liet pas los toen hij de vingertop van Jaap op de grond spuwde. Dat hij de belanda's niet lustte hadden we al eerder begrepen, echter ook het vlees van Jaap smaakte hem schijnbaar niet. Het slot was dat ze alle twee met een ambulance naar het

hospitaal moesten. Jaap naar Lahat en de gevangene naar een andere plaats, waarheen weet ik echter niet. Enige tijd later verbleef hij in een gevangenenkamp te Moeara-Enim. Uitgerekend moest juist Jaap daar de wacht vervullen. Al was de vrede tussen die twee niet getekend, Jaap heeft hem toch maar met rust gelaten. Dat kon ook niet anders.

F. van Heest
Pieterstr. 39
3252 BK Goedereede.

Het bataljon 5-9-R.I. tussen Zuid Sumatra en Ermelo

Op 30 oktober kwamen de vier tirailleur-compagnieën van 5-9-R.I. (destijds uitgezonden vanuit de Johan van der Kornputkazerne in Steenwijk) voor het eerst samen in de generaal Spoorakazerne in Ermelo. Door de verspreide ligging van het bataljon op Zuid Sumatra en het feit dat er nooit een centrale bataljonsorganisator was, die van meet af aan de hele club bundelde voor een reünie, was er weinig animo om de bijeenkomsten grootscheeps te doen zijn. Men kende die lui van de andere compagnie (in enkele gevallen zelfs van dat andere peloton) toch niet! De verschillende compagniescommissies waren tot nu toe dan ook niet te porren voor de vele verzamelpogingen van enkele realisten.

Echter het feit dat de groepen steeds kleiner worden (door overlijden en lichamelijke gebreken) zorgde voor een doorbraak.

Overigens bleek bij het aanmeldingsproces van deze reünie, dat de hoeveelheid verhinderingen wegens ziekte nog al groot was. Zelfs een aantal dat al had ingeschreven en betaald, moest alsnog afhaken wegens zich plotseling voordoende ziektes, waarvan sommige zelfs van bedreigende aard. Voor hen die wegens lichamelijke gebreken niet meer kunnen reizen, maar het wel zouden willen, kan het geregeld worden, dat begeleidende kinderen of andere familieleden mogen meedoen.

Hoewel Staf en Ondersteunings Compagnie zich ook nu nog niet organisatorisch wensten aan te sluiten (zij achtten zich sterk genoeg om voorlopig nog solo te kunnen gaan), heeft een aantal individuele leden ervan nu nog wel deelgenomen. Het is te hopen dat de rest de volgende keer dit voorbeeld volgt. Dat hangt nu mede af van het al dan niet slagen op 30 oktober.

Een getuigenverslag van deze happening kan in dit nummer niet geplaatst worden, gezien de inlevertermijn van kopij voor het decemberrnummer van "Sobat", n.l. 30 oktober. Wij maken nu van deze gelegenheid gebruik, om één of meer deelnemers uit te dagen, om als onbevooroordeeld aanwezige een reactie te schrijven voor het volgende nummer. Liefhebbers gelieven zich in rijen van vier op te stellen in Balloo (Balloo nr 90).

Voor deze reünie hebben we ons verzekerd van het, zo langzamerhand bij de veteranen zeer populaire, cabaretduo "De Eigenheimers" uit Borne. Als bijzonderheid zij hier vermeld,

dat zij, naast hun normale nummers, ook een sketchmatige voordracht zullen geven van enkele bij de meeste van ons, bekende gebeurtenissen in en om het bataljon in Indië. Ondergetekende heeft een aangepaste tekst gedicht op de wijs van het aloude lied over ene Ketelbinkie die, hoewel met noodlottige afloop, ooit ook uit Rotterdam vertrok. "De Eigenheimers" zullen ook dit lied ten gehore brengen, begeleid door een achtergrond koor van ons, veteranen. Tijdens de bijeenkomst zullen de sedert vorige compagniesreünies overleden sobats worden gememoreerd en samen met allen die hen voorgingen worden herdacht.

Anton van Drecht

Op zoek naar

Piet van Mourik, OVW-er, gediend hebbende bij het Te Gezags bataljon Indië, is op zoek naar Joop Barneveld, die het handgeschreven dagboek van de eerste Politie Actie van Piet van Mourik in zijn bezit moet hebben. Joop Barneveld wordt verzocht contact op te nemen met dhr. F.A. van Mourik, Sgt. Maj. der Fuseliers. E-mailadres: favmourik@home.nl

Hr. Ms. 'Woendi'

Alle oud bemanningsleden van Hr. Ms. 'Woendi' worden verzocht zich aan te melden bij J. Larens (ex telegrafist Hr. Ms. 'Woendi', in verband met een opnieuw te organiseren reünie op 28 maart 2003, doch niet op 28 maart 2002, in 's Hertogenbosch. Aanmelden bij: J.ens, meent 27, 4817 NP te Breda. Tel. 076-5713037. E-mail: wijalau@hetnet.nl

Veteranenbeleid

Onderstaande brief van het Ministerie van Defensie is op 8 november 2002 door de Staatssecretaris van Defensie verzonden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te Den Haag.

Inleiding

Bij de jaarlijkse herdenking van de militaire slachtoffers Nederlands Oost-Indië en Nieuw-Guinea op 7 september jl. in Roermond heb ik in een toespraak onderstreept dat veteranen recht hebben op ons begrip, onze steun en onze erkenning.

Maatschappelijke erkenning en herkenning spelen ook een belangrijke rol voor de groeiende groep jonge veteranen en sinds de start van de UNIFIL-vredesoperaties in 1979 zijn meer dan 40.000 militairen uitgezonden geweest naar crisisgebieden over de gehele wereld. Zo zijn thans Nederlandse militairen actief in onder meer Afghanistan, Bosnië en Macedonië. Omdat de militair van vandaag de veteraan van morgen is, moeten we blijven werken aan een doeltreffend veteranenbeleid. Veel initiatieven die genoemd werden in de nota "Hoofdpijnen van het veteranenbeleid" (Kamerstuk 1997-1998, 21 490, nr. 21) zijn inmiddels gerealiseerd. In deze brief informeer ik u over enkele nieuwe initiatieven die bijdragen tot een verdere versterking van het veteranenbeleid.

Nederlandse veteranendag

Nederland kent, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Verenigde Staten of het Verenigd Koninkrijk, geen algemene veteranendag. Toch worden in Nederland talrijke veteranendagen en reünies georganiseerd door militaire eenheden of krijgsmachtdelen. Deze hebben echter een lokaal en beperkt karakter. Bij deze evenementen, die meestal worden gehouden op een vliegbasis of op een kazernes, ligt de nadruk vooral op samenzijn en herdenken, en minder op maatschappelijke erkenning. Om juist die maatschappelijke erkenning te bereiken, klinkt vanuit veteranenorganisaties geregeld de roep om een Nederlandse veteranendag. Ik ondersteun dit streven en zal een concreet voorstel doen voor de invoering van zo'n veteranendag. Op korte termijn zal ik een commissie in-

stellen die de regering zal adviseren over de vorm van zo'n dag, waar en wanneer deze veteranendag het beste kan worden gehouden en hoe deze zich verhoudt tot de bestaande veteranendagen en -activiteiten. Overigens zullen bestaande activiteiten met het karakter van een reünie of een herdenking kunnen blijven voortbestaan. De commissie zal bestaan uit de voormalige bewindslieden bij Defensie, de heren Van Eekelen, Ter Beek en Van Houwelingen, de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht en een vertegenwoordiger van de overkoepelende veteranenorganisaties.

Moment voor vredesoperaties

Ook onder jonge veteranen bestaat de behoefte om hun gevallen kameraden te herdenken. Defensie ondersteunt het initiatief voor een monument ter nagedachtenis aan militairen die zijn overleden tijdens of als gevolg van de deelneming aan vredesoperaties. Onlangs is een begin gemaakt met de bouw van dit monument in het stadspark Hattem te Roermond. Het monument zal op 28 juni 2003 worden onthuld. In hetzelfde park in Roermond staat het Nationaal Indië Monument, waar jaarlijks op 7 september de Nederlandse militairen worden herdacht die tussen 1945 en 1962 in de toenmalige overzeese rijkdelen Nederlands Oost-Indië en Nieuw-Guinea hun leven hebben gegeven. De keuze voor de oprichting van het nieuwe monument in Roermond is ingegeven door de wens een brug te slaan tussen jonge en oude veteranen, dus kan de nagedachtenis aan in het verleden omgekomen militairen blijvend worden gehouden bij de jongere generaties en kunnen het begrip in het respect voor jonge veteranen worden bevorderd.

Draaginsigne veteranen

Hoewel het Veteraneninstituut uitstekende diensten levert en vandaag de dag voor de veteraan een herkenbaar aanspreekpunt vormt, is de gekozen samenwerkingsvorm bestuurlijk gezien voor verbetering vatbaar. De bij het Veteraneninstituut betrokken partijen zijn overeengekomen de samenwerkingsvorm verder te integreren en tot een apart rechtspersoon te maken.

Daartoe zal in januari 2003 de Stichting Veteraneninstituut worden opgericht. De werkzaamheden van de Stichting Dienstverlening Veteranen worden geïntegreerd met die van Defensie binnen het Veteraneninstituut. De rol van de Stichting Veteranen Platform, als representant van alle veteranen, zal maar adviserend van aard worden. Het veteraneninstituut wordt daarmee een samenwerkingsverband tussen Defensie en BNMO. Het huidige koepelbestuur zal worden vervangen door een nieuwe Raad van Bestuur van het Veteraneninstituut. De heer Zijlstra, die zich als kamerlid heeft onderscheiden door zijn grote betrokkenheid bij de veteranen, is bereid gevonden de Raad van Bestuur voor te zitten.

Door de verbeterde bestuursvorm neemt de slagvaardigheid van het Veteraneninstituut verder toe, waardoor de belangen van de veteraan nog beter kunnen worden behartigd. De Kamer zal binnenkort nader worden geïnformeerd over de oprichting van de nieuwe stichting.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Reactie van de voorzitter van het Veteranen Platform

De georganiseerde veteranenwereld reageert positief op de brief van 8 november jl. betreffende het veteranenbeleid, die de demissionaire Staatssecretaris van Defensie, de heer C. van der Knaap, naar de Tweede Kamer zond. Vooral het voornemen een "zware" commissie in te stellen die onderzoek doet naar een Nationale Veteranendag, valt in goede aarde. De voorzitter van het Veteranen Platform (de gesprekspartner van de veteranen met het ministerie) Dries Knoppien, noemt dit een uitstekend initiatief. Eerdere wensen die onder veteranen leven zoals een structureel onderzoek naar gezondheidsklachten na uitzending, stroomlijning van het bestaande Veteraneninstituut en het stichten van een monument voor slachtoffers van vredesoperaties worden in de brief nader uitgewerkt. Knoppien stelt met veel genoegen te hebben geconstateerd dat de resultaten van de initiatie-

ven vanuit de Tweede Kamer, met name moties van Van den Doel c.s. betreffende de veteranendag en Van den Doel/Zijlstra c.s. betreffende een binnenkort te realiseren Veteranen Draaginsigne, de groeiende betrokkenheid van de samenleving met de veteraan duidelijk weerspiegelen. Het Veteranen Platform overkoepelt 39 ve-

teranenorganisaties en behartigt de belangen van ruim 150.000 veteranen.

Voor nadere informatie:
A.H.P. Knoppies,
tel. 033-4943033;
fax: 033-4940668;
Mobiel: 0620531575;
E-mail: knoppies@xs4all.nl

Het bestuur van VOMI-Nederland acht dit een belangrijke stap voorwaarts in de erkenning van de veteranen.

Minne Vis, voorzitter.

"Indonesia Merdeka!"

Wat is de balans 53 jaren na de soevereiniteits-overdracht in december 1949?

Niet bepaald een rooskleurige situatie: opstanden, verzet en corruptie:

- A. Papua.
- B. Ambon, Halmaheira, Celebes.
- C. Atjeh.
- D. Corruptie in hogere kringen.

A. Papua: Sommige mensen in Nederland denken dat er nog kans is op Merdeka voor de Papua's. Wel vergeet het maar rustig. Papua is te belangrijk voor Indonesia. Het is een grote bron van inkomsten, speciaal de goudwinning. Wist u dat elke week boten met zgn. emigranten (lees militia) arriveren van Java (transmigratie). Na verloop van enkele jaren zullen de Indonesiërs de Papua-bevolking uitnummeren. Dit probleem lost zich dan vanzelf op. Intussen wordt enige oppositie van Papua's meedogenloos de kop ingedrukt door het leger en de militia. Maar je kunt het de Indonesiërs niet kwalijk nemen, het blanke ras zette zelf het voorbeeld, ze deden precies hetzelfde enkele honderd jaren geleden toen ze in Amerika landden, daar werden de indianen verdreven, uitgemeord, enz. De historie herhaald zich hier, dezelfde tactiek.

B. Ambon, Halmaheira en Celebes: Hier werd het Merdeka-idee de kop ingedrukt door een Jihad (heilige oorlog), uitgevoerd door fanatieke jonge moslims uit Java. Langzaam maar zeker wordt daar de christelijke invloed tenietgedaan, geen Merdeka dus voor deze eilanden.

C. Dan is er nog Atjeh. Hier vechten al jarenlang fanatieke Atjehers voor een vrij Atjeh. Het verschil is dat het hier de Moslims zijn die voor hun Merdeka vechten. Dat kan nog jaren duren. Nederland had hier ook destijds er hun handen vol aan. Achteraf bekeken was het Nederlandse idee van "REPUBLIK INDONESIA SERIKAT" wel beter geweest, maar dit werd door Soekarno vlug van de baan geveegd, met alle gevolgen van dien.

D. Corruptie. Zoals men weet werd Tommy Suharto wegens moord op een rechter tot 15 jaar gevangenisstraf veroordeeld, maar de gevangenis waar hij vertoeft, lijkt meer op een hotel! De officieren van de T.N.I. die verantwoordelijk waren voor de moorden en de verschroeiende aardetactiek in Oost Timor, werden vrijgesproken.

Mr. Tanjung, veroordeeld wegens geldverduistering, enz. loopt nog steeds vrij rond. Niet te vergeten de corrupte Suharto-clan. Maar het ligt in Indonesische handen om schoon schip te maken en de corruptie uit te roeien. Het zou mooi zijn als alle bevolkingsgroepen in harmonie konden leven. Het plan voor meer autonomie voor de eilanden is in ieder geval een stap in de juiste richting.

"Merdeka buat semuanya!" Selamat Malam. Verder wens ik langs deze weg alle sobats en wapenbroeders "Gezellige Kerstdagen en een voorspoedig 2003 toe. "Selamat Hari Natal dan Selamat Taun Baru".

Sobat C. v/d Heuvel, Buddina, Australië

IN MEMORIAM

Met gepaste eerbied en in gepaste stilte brengen wij een laatste Eresalut aan:

†
Johannes Franciscus Hese

Drager van het Ereteken
voor Orde en Vrede met Gespen

* 28 maart 1928
Willemstad, Curaçao

† 30 september 2002
Zuidlaren

Joop, jij was de eerste officiële Vice-Voorzitter van de Sociale Commissie en daarna Beheerder van het Fonds Sociale Commissie Zorg-VOMI-NL.

Door jouw inzet, voorbeeld en inspiratie heb jij de Sociale Commissie gemaakt tot wat het nu is! Joop hiervoor nog heel hartelijk bedankt en rust zacht. Adieu.

REMEMBER SEPTEMBER IN RIDDERKERK

Op 21 september jl. was voor de lokale leden van de VOMI een bijzondere dag.

In juni 2001 werd op initiatief van de heren Bert Gielbert en Isaac Nijman een comité opgericht. Het doel was het organiseren van een concert voor de Indië-veteranen in navolging van een concert dat mede op initiatief van de eerst genoemde heren tot stand was gekomen. Dit bevrijdingsconcert vond plaats op 5 mei 2000 en was een groot succes. In het comité namen plaats o.a. Ger de Jong – erevoorzitter en Arie van Stenis – penningmeester, van VOMI Zuid-Holland Zuid.

Het zoeken van een thema was niet zo moeilijk. Het comité zag een goede combinatie met de Engelse veteranen, die in september jaarlijks in Arnhem komen om de Slag om Arnhem te gedenken. Ook september betekent voor de Indië-veteraan het nodige. We denken aan de komst van de Engelse troepen pas in september 1945 nadat de Japanners reeds in augustus hadden gecapituleerd. We denken aan de jaarlijkse herdenking van onze overleden sobats in september in Roermond. Zo kwam het comité "Remember September" tot stand.

De commandant komt op marcheren met de banierdragers.

Om 15.00 uur arriveerden drie bussen met Engelse Market Gardenveteranen onder leiding van Robert Melsen en de President Market Garden Veterans Association, Mr. Charles Reeve.

Zij werden ontvangen door de burgemeester met een toespraak, waarna het gezelschap vertrok naar de Rijksweg waar het monument was geplaatst. De VOMI leverde een achtmans Erewacht onder leiding van Henk Barmentlo en Ger de Jong was gebombardeerd tot ceremoniemeester. Een enorme regenbui verstoorde de ceremonie, die daardoor iets later ging aanvangen. Bij de onthulling waren tevens aanwezig vertegenwoordigers van de Canadese en Engelse Ambassade, alsmede een vertegenwoordiger van de Koninklijke Landmacht.

Robert Melsen van de Stichting Market Garden en Ger de Jong nemen nog even het programma door.

De voorzitter van de Stichting Market Garden Veterans Association Nederland, de heer Robert Melsen, was zeer enthousiast, vooral nadat hij de CD van het bevrijdingsconcert had gehoord. De burgemeester van Ridderkerk verleende alle medewerking en wilde de veteranen op het gemeentehuis van Ridderkerk ontvangen. Bovendien vond hij een uitstekende gelegenheid om een nog te plaatsen monument voor een op 29 juni 1943 neergestorte Engelse bommenwerper, een Lancaster, te realiseren en in het bijzijn van de Engelse veteranen te onthullen. En aldus geschiedde. Na vele voorbereidingen en oefenen was het dan 21 september zover.

De Erewacht van VOMI Zuid-Holland Zuid bij de Engelse-, Canadese- en Nederlandse vlag.

De Engelsen stelden zich op met de banieren met eigen commandant. Een bagpipe-speler was de veteranen vooraf gegaan. Het werd een zeer emotionele plechtigheid, die door honderden bewoners en veteranen werd bijgewoond. Toespraken werden gehouden door de burgemeester, de

heer Robert Melsen en Mr. Charles Reeves. De VOMI-erewacht kreeg veel complimenten voor het voortreffelijke optreden.

Na de onthulling ging het verder naar het Capitulatie-museum in Rijsoord, waar door de dames van de Stichting Market Garden Veterans Association Nederland een krans werd gelegd.

De avond werd afgesloten met een concert, dat veel emoties losmaakte. Bij dit concert waren aanwezig de Commandant van de 1 Divisie "7 December", de generaal-majoor L. Noordzij en de luitenant-kolonel T. Rump namens de Inspecteur der Veteranen. Voor de Engelse alswel voor de Indië-veteranen waren er zeer herkenbare melodieën. Deze werden vertolkt door het Slikkerveers Christelijk Mannenkoor, de pianist André van Vliet, de trompettist Bert

Gielbert, de organist Isaac Nijman, de mezzosopraan Ingrid Stijssiger en de bagpipe-speler Jaap den Boer. De Engelsen, die gewend zijn aan communitysinging deden uit volle borst mee. Bij het spelen van Land of Hope and Glory gingen ze compleet uit hun bol. Voor de pauze werd het Engelse volkslied gespeeld en de avond werd afgesloten met het Wilhelmus, nadat Ger de Jong namens het comité de medewerkers had bedankt en de burgemeester in zijn slotwoord de Engelse veteranen een goede terugreis naar Engeland had gewenst.

Het was een avond om nooit te vergeten en vele bedankjes vielen de initiatiefnemers ten deel.

Ger de Jong

VREDE OP AARDE?

Een hartenwens van iedereen toch? Alleen, het lijkt een vrome wens te blijven: oorlogen en gewelddadige conflicten schijnen bij het menszijn te behoren.

Maar na de schade en schande van de eerste wereldoorlog met z'n miljoenen gesneuvelde soldaten wist men het uiteindelijk wel: **dat nooit weer!** En de remedie werd de Volkenbond: meningsverschillen niet meer uitvechten, maar uitpraten. Helaas heeft die goedbedoelde Volkenbond het niet zo erg lang uitgehouden: de éne Staat na de andere stapte eruit, Brazilië, Japan, Duitsland, Italië, Hongarije, Spanje. Wat er overbleef: een invloedloos, steeds kleiner wordend gezelschap van goedwillende, maar machteloze lieden. En dus werden we de tweede wereldoorlog binnengesleept, met nog méér miljoenen slachtoffers onder soldaten en deze keer ook onder burgers.

Maar hoe het zij: uiteindelijk wist men het toen echt helemaal zeker: **dat nooit weer!!** En de Organisatie van de Verenigde Naties zou daarvoor gaan zorgen. En nu dus op een betere manier dan toen met die zwakke, machteloze Volkenbond.

Maar ja..... Het liep weer fout: eerst de koude oorlog, waar zo af en toe bijna de vlammen uitsloegen, toen streed India tegen Pakistan, China tegen Tibet, de Arabische Staten tegen Israël, de U.S.A. raakte verstrikt in Vietnam, de Sovjet Unie liep zich vast in Afghanistan, Hutu's vochten tegen Tutsi's, Kroaten tegen Serven, Serven tegen Albanezen, De Palestijnen tegen Israël..... En dan praten we maar eventjes niet over ons Indonesië-avontuur. En de opsomming is ook nog allesbehalve volledig.

Maar nu dan opeens de fanatieke Islamieten tegen Joden, Christenen, Hindoes en Boeddhisten? En het zijn niet meer de Státen die hun kinderen opofferen, maar gewelddadige godsdienstige groeperingen, die zelfmoordenaars opleiden om zoveel mogelijk vijanden te doden, burgers of soldaten, dat schijnt niets meer uit te maken, zolang de tegenstanders van de "ware godsdienst" hun macht maar kwijtraken.

En wij, in 2002, proberen een mooi, vredig, huiselijk Kerstfeest te vieren.....

Terwijl de U.S.A. de leiding neemt van de strijd tegen het terrorisme en tegen Saddam Hoessein, de tijdbom in onze

olievoorraad. En wéér blijken onze Verenigde Naties machteloos om gerechtigheid en vrede te brengen zonder geweld.

In feite is de U.N.O. eigenlijk al lang moreel failliet.....

Helaas lijkt er geen alternatief te bestaan om het geweld te keren en recht en gerechtigheid te bevorderen. Tenzij wij de U.S.A. deze rol gunnen! Of is dat intussen automatisch al gebeurd?

Sinds 11 september 2001 heeft het begrip terrorisme opeens een geheel nieuwe lading gekregen, waar we nog steeds niet goed raad mee weten: Stanley messen veroorzaakte meer dan 3000 doden, de Twin Towers verkrumelden, en de wereld economie raakte in een depressie. Terwijl onze NAVO zich jaren geleden had voorbereid op een oorlog met N.B.C.-wapens! Tja, zoals te doen gebruikelijk waren we aardig klaar voor de vorige oorlog. Maar hoe de volgende eruit gaat zien? Als die tenminste niet al aan de gang is. Wie zal het zeggen?

Is onze democratie wel sterk genoeg om de aanslagen van fanatici en autoritaire heersers te overleven? Het lijkt totaal krankzinnig om te denken dat de Islam wraak zou willen nemen voor de kruistochten van meer dan 1000 jaar geleden! Of is het gewoon de frustratie van de Moslims vanwege het niet-mee-kunnen-komen in deze moderne tijd, ondanks hun oliedollars, waardoor jaloezie overging in haat. En tegen echte kwaadwilligheid helpen geen goede woorden of bedoelingen. Het ziet er niet zo gunstig uit in onze wereld. Maar we moeten het er mee doen: een andere is er niet. Vrede op aarde lijkt verder weg dan ooit. De geweldsmiddelen worden steeds gevarieerder en effectiever. En als die in handen vallen van gewetenloze lieden, wat dan? Wat voor wereld is er straks nog voor onze kleinkinderen? In een multicultureel West Europa, waar drugs en corruptie normaal schijnen te worden. Je houdt je hart vast.

Maar, ondanks alles: in feite is Kerstfeest het feest van de hoop op een nieuw begin! En daarom durf ik het u allen toch toe te wensen: goede feestdagen! En als het kan met vrede op aarde.

Hans Blom

Verenigingsnieuws

Canada

Secr. G. Lodder
303-72 Woodlawn Rd.
E. Guelph, Ontario
N1H 1G7 Canada
Tel. (519)821-8395
Fax (519)821-5754

Op 16 oktober werd de jaarlijkse ledenvergadering gehouden in Brampton, Ontario, en wel in de geheel vernieuwde zaal van het "Garden Banquet and Convention Centre", welke net de avond daarvoor gereed was gekomen.

Een mooie zaal, waar ruimte genoeg was voor de ruim 130 aanwezigen, die dan ook dankbaar gebruik maakten van de mogelijkheid om links en rechts eens bij te praten en de kennismaking te hernieuwen.

Voorzitter Bill Wiersma opende de vergadering rond 11.00 uur en na een ieder hartelijk welkom te hebben gezegd, werd het eerste uur gebruikt om de zakelijke kant van deze vergadering af te werken.

De verschillende rapporten werden uitgebracht en nader toegelicht en er kon met genoegen worden medegedeeld, dat teruggezien kon worden op een goed verenigingsjaar met het nieuwe, sinds vorig jaar, aangetreden bestuur, waaronder enkele "oudgedienden", die met hun ervaring een positieve inbreng hadden in het gevoerde beleid.

Na de eerste moeilijke en hectische maanden begon er lijn in de bestuursvergaderingen te komen, terwijl ook het financiële gedeelte in goede banen werd geleid.

Vanuit de zaal gingen stemmen op om ook een regelmatige wisseling in het bestuur te verkrijgen, zodat er steeds "vers bloed" in komt.

In vorige jaren is dit ook wel geprobeerd, maar volgens de leden werden deze aanmeldingen niet op de juiste wijze behandeld.

Verschillende leden gaven daarover hun visie te kennen, zodat het bestuur

beloofde deze voorstellen te bestuderen en waar mogelijk uit te voeren. Het zal echter geheel afhangen van het feit of zich nieuwe kandidaten voor het bestuur melden.

Na het verorberen van de voortreffelijke rijstmaaltijd was er weer volop gelegenheid voor onderlinge contacten en om ca. halfdrie werd deze geslaagde dag besloten met het zingen van twee coupletten van het Wilhelmus en van het Canadese volkslied "O, Canada". Wij mogen terugzien op een geslaagde dag en hopelijk zien we elkaar volgend jaar weer in goede gezondheid terug

George Lodder

De Veluwe

Secr. H.G. de Ruygt
Klein Haversteeg 27
6717 GZ Ede
Tel. 0318-690510

Het einde van dit jaar zit er weer aan te komen.

In het afgelopen jaar is er toch wel het één en ander gebeurd. Zo hebben wij een nieuw hoofdbestuur gekregen, enkele leden van het oude bestuur hebben toch zitting genomen in dit bestuur. Wij hopen dat de samenwerking met dit nieuwe bestuur goed zal verlopen. Wij wensen het nieuwe bestuur een goede toekomst met de verschillende verenigingen.

Wat ons eigen bestuur betreft stellen wij in de komende ledenvergadering in 2003 een nieuw bestuurslid voor, n.l. sobat E.R. Kiers en dan zijn wij inmiddels met 5 bestuursleden, maar wij zoeken nog steeds een sociaalcommissaris. Wij hopen die ook nog te kunnen krijgen. Dan ziet het er voor het huidige bestuur goed uit. Wij wachten in spanning af.

Op 9 oktober was er weer een gezellige middag voor de leden. Deze middag werd goed bezocht. Er was weer veel gezelligheid en met een hapje en een

drankje kwam de gezelligheid goed op gang.

Als bestuur proberen wij deze middagen altijd iets of iemand te brengen, of een bingo, soms een verloting en onze voorzitter doet nog wel eens een spelletje.

Maar deze keer hadden wij iets totaal anders. Er was een optreden van Mevr. Jaques. Zij bracht voordrachten in Lunterse klederdracht en in Lunters dialect, waarin zij allerlei soorten ondergoed van rond 1900 ten toon stelde met bijbehorende sketches en uitlegingen onder grote hilariteit van het publiek. Zij bleek heel goed van de tongriem gesneden te zijn als zij bemerkte dat zij van de sobats. Zij had haar antwoord meteen klaar. Al met al was het een gezellige middag.

Op 17 september werd in Nijkerk een monument onthuld voor de 6 sobats uit Nijkerk die in het voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea zijn gesneuveld. Het was een indrukwekkende gebeurtenis. De voorzitter, dhr. Dijkstra, sprak het openingswoord en heette de families en alle belangstellenden welkom, waarna de burgemeester van Nijkerk, Mr. Vries, een toespraak hield waarin hij onder andere de dank uitsprak voor de grote opkomst en vond het belangrijk dat in zijn gemeente een monument voor deze sobats is geplaatst.

Daarna gaf hij het woord aan zijn echtgenote Mevr. Vries, die de plechtigheid verder leidde. Een dameskoor en een trompetterkorps begeleidde de plechtigheid. De onthulling werd gedaan door de burgemeester en door de oudste veteraan van Nijkerk. Het onderhoud van dit monument wordt gedaan door de kinderen van de Oranje-Nassau school. Door het bestuur van VOMI-Veluwe is een krans gelegd. Al met al was het een zeer indrukwekkende gebeurtenis. Het gedicht "Met name genoemd" werd voorgedragen door Mevr. Annie Steenstra uit Emmen.

Deze keer waren er weer meer sobats die gehoor hebben gegeven aan de uitnodiging tot het bijwonen van het

eindejaarsdiner. Dus ook dat belooft weer een gezellige dag te worden. De sobats hebben gelukkig deze keer gehoor gegeven om op tijd zichzelf en zijn partner op te geven voor deze eindejaars bijeenkomst, zodat het bestuur op tijd de deelnemerslijst aan de betreffende instanties door kunnen geven. Dus tot ziens in Ermelo.

H.G. de Ruygt

Drenthe/Groningen

Secr. J. Plat
Sassenbergen 71
9531 GW Borger
Tel. 0599-235666
E-mail: jplat476@freeler.nl

Wanneer u het blokje "verenigingsnieuws" van onze vereniging hebt doorgeworsteld, zult u gemerkt hebben, dat het één en al bruist van activiteiten. Binnen de afdelingen wordt door bepaalde mensen onder hoogspanning gewerkt om u zo aangenaam mogelijk bezig te houden en om u zo gezellig mogelijk de winter door te loodsen.

Gebruik daarom de gelegenheden die u geboden worden door zo veel mogelijk aanwezig te zijn. Door ook uw belangstelling kan het alleen nog maar gezelliger worden.

Penningm. Berend Vos en 2e secr. Bertus Visscher zijn druk bezig een "VETERANENCAFÉ" van de grond te tillen met daarbij wat extra attracties. Er zal o.m. geprobeerd worden de toegezegde spullen voor een expositie, waar nu al een paar keer op gewezen is, daarin mee te nemen.

Ook zijn de heren bezig met het organiseren van een bezoek aan een Kerstmarkt in Oldenburg. De Duitse Kerstmarkten worden nogal geroemd en als u dit met eigen ogen eens wilt zien, moet u beslist meegaan.

Wilt u nadere inlichtingen, bel dan met Bertus Visscher, tel. 0592-346020.

Onze VETERANENDAG in Assen is ook weer geweest. Over de dagen in Havelte is erg lovend gereageerd en we hopen dat de bezoekers van de dag op de JWF kazerne in Assen hetzelfde hebben kunnen zeggen. Een 170-tal vrienden en vriendinnen hebben we daar mogen verwelkomen.

In het openingswoord van de voorzitter werden Roelof Grit, lid van onze

vereniging en redacteur van "SOBAT" en Gerrit Vink, die namens SDV aanwezig was met zijn voorlichtingsstand, nog eventjes in het zonnetje gezet

Roelof Grit en Gerrit Vink worden door de voorzitter van VOMI Drenthe/Groningen toegesproken.

Zij werden toegesproken door de voorzitter van VOMI Drenthe/Groningen en gelukkig met het feit, dat Hare Majesteit de Koningin het heeft behaagd, hen te benoemen tot lid in de "ORDE VAN ORANJE NASSAU". Met een hartelijk applaus werd dit alles door de aanwezigen onderstreept. Een bewijs dat het Roelof en Gerrit van harte gegund werd. Dat zij nog maar lang de versierselen in goede gezondheid met ere mogen dragen.

Het afscheidswoord tot dhr. Bert Hagenbeek en dhr. Ben Habich wordt gesproken door dhr. J. Plat (secr. VOMI Drenthe/Gron.)

Tijdens deze dag hebben we officieel afscheid genomen van ons bestuurslid Bert Hagenbeek, die wegens gezondheidsredenen niet meer de volle zwaar-

te van een bestuursfunctie kan dragen. Vele jaren heeft hij zijn beste krachten aan het bestuurswerk van VOMI DRENTH/GRONINGEN gegeven en

zijn inbreng zal node gemist worden. Als voorzitter van de afdeling Hoozevee en als 2e voorzitter van onze vereniging heeft hij vele jaren de belangen van de veteranen in het algemeen en van de Indië-veteraan in het bijzonder, hoog in het vaandel ge-

had. Als bestuur hebben wij hem en dat ook namens u een cadeaubon overhandigd en voor zijn vrouw was er een bloemetje. We hopen dat zij beiden in alle ontspanning nog een poosje in alle rust aan de Sterrenlaan in Hoozevee met voldoening terug mogen kijken op het vele werk wat voor onze VOMI gedaan is.

Deze dag hebben wij ook kennis mogen maken met de voorzitter a.i. van de Sociale Commissie van VOMI-Nederland, dhr. K.J. Orsel. Hij was speciaal naar Assen afgereisd om deze dag afscheid te nemen van onze Soc. Commissaris Ben Habich. Gezien de

gezondheid lukt het ook met Ben niet meer en moet hij afscheid nemen van het sociale werk binnen onze vereniging, na vele jaren als coördinator. Bij de dank van VOMI-Nederland vanzelfsprekend ook onze dank. Ook jou zullen wij node missen voor je inbreng.

Geniet nu maar van de rust en kijk ook maar in voldoening terug op het werk dat door jou verricht is. Namens onze vereniging was er ook voor hem een cadeaubon.

Gelukkig hebben we een nieuwe soc. commissaris gevonden in de persoon van Max de Boer. Hij kent de zwaarte van de functie al een beetje, want hij

heeft de laatste tijd al als "stand-by" naast Ben Habich gefunctioneerd. Max, hartelijk welkom als soc. comm. binnen onze vereniging. We hopen op een prettige samenwerking en wensen je veel kracht en werklust toe in deze nieuwe functie.

Het jaar 2002 loopt al weer bijna ten einde. Naar mate we ouder worden lijkt de tijd wel steeds sneller te gaan. Al weer een jaar voorbij. Onze gangen worden er niet vlotter op, maar als bestuur zullen we toch proberen met een vierige pas de drempel te nemen naar 2003 en ook in dat nieuwe jaar er weer voor u en de vereniging te zijn.

Prettige en gezegende Kerstdagen toegewenst en probeer ook maar de pas er weer in te houden. Voor de jaarwisseling wensen wij u een voorspoedig 2003 met nog heel veel gezondheid voor u en uw gezinnen.

Ook de afdelingsbestuurders sluiten zich graag aan bij al deze goede wensen.

De eerste activiteiten voor het begin van 2003 zijn:

Afdeling Assen

Woensdag 15 januari. Gezellige Nieuwjaarsvisite met drankjes en hapjes. Op deze middag zal een aantal rondjes bingo worden gespeeld met zeer aantrekkelijke prijzen. Gezelligheid kent geen tijd en de beste wensen voor het nieuwe jaar kunnen worden uitgewisseld. U komt toch ook met uw vrienden en vriendinnen om elkaar de beste wensen voor het nieuwe jaar toe te wensen?

Afdeling Hoogeveen

De nieuwe locatie in het dorpshuis in Fluitenberg is de vorige keer goed in de smaak gevallen. Gezellige zaal en veel ruimte voor de auto. De afdeling nam hier op 10 okt. 2002 afscheid van dhr. Hagenbeek en als dank voor het vele werk voor de afdeling werd hem een horloge aangeboden. Donderdag 9 januari ziet men u graag tegemoet voor een gezellige nieuwjaarsvisite met een leuk programma. Dus, allemaal op naar Stuifzand.

Afdeling Meppel

Woensdag 8 januari een bijeenkomst in zaal "An de Brink" aan de Dorpsstraat 21 in Havelte. Dezelfde locatie, doch alleen een nieuwe naam. We kunnen hier elkaar de allerbeste wensen voor het nieuwe jaar over brengen en gaan

gezellig genieten van het trio "Westerman" met muziek en cabaret. Dat u welkom bent? Natuurlijk overbodig te zeggen.

Afdeling Z.O. Drenthe (secr. Dalen)

Donderdag 16 januari verwacht men u voor een gezellige middag in zaal "Cornelis" naast de Herv. kerk. Ook hier kunt u uw nieuwjaarswensen kwijt aan het bestuur en uw verdere VOMI-vrienden en vriendinnen. Het programma ziet er weer goed uit en daardoor staat er niets in de weg om de weg naar Dalen te nemen voor de eerste gezellige middag in het nieuwe jaar. Men ziet en ontvangt u graag. Het is overbodig te zeggen dat u overal welkom bent. Alle middagen beginnen om 13.30 uur en het vriendelijke verzoek om een prijsje mee te nemen voor de verloting. Dit om de kosten van deze bijeenkomsten zo draaglijk mogelijk te houden.

Jan Plat

Flevoland

Secr. Oevergriend 13
1356 EA Almere
Tel. 036-5318672

Helaas kon ondergetekende de laatste bijeenkomst op 14 september jl. niet bijwonen. Een pittige jichtaanval schakelde m'n linkerarm totaal uit en als je je twee stutten al mist is dat een vervelende situatie. Edoch, de wereld tolt door en het VOMI-gebeuren ook. Dat is tenminste wel de bedoeling. Het was het idee hierover van gedachten te wisselen. Dit ging echter, mede door de bescheiden opkomst, niet door. Ondanks verwoede pogingen van Piet van den Berg om schriftelijk suggesties los te weken, bleef het bij een enkele reactie. We gaan stug door en komen hier op terug. Het plan om bij een lage opkomst maar één bingoronde te doen bleek niet aan de verwachtingen te voldoen. Nauwelijks was de verloting afgelopen of men was gevlogen (figuurlijk natuurlijk). Kort maar hevig en toch een positieve ervaring rijker. **EVEN EEN DRINGENDE OPROEP EN POSITIEF BEDOELD.** Mochten er onverhoopt sobats zijn die de aanvechting hebben of voelen de

relatie met de VOMI te beëindigen, laat dit dan tijdig (uiterlijk 15 december) weten. Anders blijven VOMI Flevoland uw sobats financieel (aansprakelijk) aan de pan hangen en dat is, nemen wij aan, niet de bedoeling.

Vroeger konden we nog wel eens een financieel-oogje dichtknippen, maar dat wordt echter door de "natuurlijke selectie" moeilijker, helaas.

Als u dit leest is ons "EINDOFFENSIEF" 2002 van 23 november jl. al weer verleden tijd. Wij gaan er natuurlijk van uit dat alles naar wens verlopen is. Dat men zich tegoed gedaan heeft aan de uitgebreide rijsttafel, dat men genoten heeft van de Indonesische dansen, dat men vele mooie prijzen heeft veroverd en dat het één groot feest was. Dat was toch immers de opzet. Dat we ook nog onze gedachten hebben laten gaan over het toekomstige VOMI-gebeuren, want VOMI moet VOMI met haar specifieke achtergrond blijven. Daar gaan we voor en zijn we aan onze achtergebleven sobats verplicht. Het is moeilijk om in de toekomst te kijken, maar we blijven lachen en gaan stug door. U toch ook.

Op 11 januari 2003 hopen we elkaar weer te ontmoeten in onze tangsi "Kolkzicht". Voor allen zeer goede feestdagen en voor 2003 SELAMAT TAHUN BARU.

Frits Frantzen

Friesland

Secr. Drostlaan 68
8303 EE Emmeloord
Tel. 0527-616717
E-mail: h.j.leeman@hccnet.nl

Ons verenigingsseizoen zijn we in september weer begonnen met een bijeenkomst voor de weduwen van onze vereniging. Het is inmiddels een traditie geworden en met succes. Een veertigtal dames was deze middag de gast van het bestuur. Een deel van hen kwam op eigen gelegenheid naar de vliegbasis, anderen werden vanaf het station van de NS met een bus van de luchtmacht opgehaald.

Het is weer een gezellige middag geworden. Na ontvangst met koffie en cake hield onze voorzitter, dhr. Klaas Swart, die na zijn ziekte weer present kon zijn, een korte toespraak waarna de leiding werd overgenomen door Hans

Blom, de onvermoeibare organisator van dit geheel. De heer Pier Zijlstra vertelde aan de hand van dia's over zijn belevenissen in Afrika en tussendoor konden we genieten van een hapje en een drankje.

Hierna was er een uitstekend diner, tot in de puntjes verzorgd door het personeel van de vliegbasis. Moesten we het vorig jaar, vanwege de septembergebeurtenissen gewoon bij de jongens in de rij aansluiten, dit jaar werden we weer vorstelijk bediend.

Hulde aan het personeel van de vliegbasis, dank aan Hans voor het vele werk en fijn dat de dames er ook dit jaar weer waren en daar doen we het tenslotte voor.

Bijeenkomsten

Voor het jaar 2002 staan er nog twee regionale bijeenkomsten gepland, nl. in Wouterswoude en Koudum. Als u dit leest zijn deze bijeenkomsten al weer voorbij. Voor het komende jaar volgen dan nog de bijeenkomsten in Heerenveen (21 januari), Leeuwarden (18 februari) en Sint Annaparochie (19 maart). Deze laatste datum is één dag verplaatst (was 18 maart)

Verder zijn de plannen voor de viering van het 15-jarig bestaan op een zeer laag pitje gezet. Het bestuur zal zich concentreren op de bijeenkomsten in de verschillende gemeenten, waarvan er in de loop der jaren al veel zijn geweest.

De eerstvolgende gemeente is Bolsward en deze is inmiddels gepland op 13 december. Er zijn contacten geweest met de gemeente Heerenveen en ook Littenseradiel staat op ons verlanglijstje. Helaas zijn hernieuwde pogingen met de gemeente Sneek op niets uitgelopen. De burgemeester wil zijn medewerking niet verlenen.

Tenslotte

We zijn blij dat onze voorzitter het werk voor de vereniging, voor zover mogelijk, weer kan voortzetten. Als man van het eerste uur is hij eigenlijk onmisbaar. Ondertussen zijn we alweer aan het einde van dit jaar beland. Binnenkort ontvangt u weer de acceptgiro voor de contributie en we vragen u om de betaling voor 1 maart te verrichten. Wij kunnen dan ook aan onze verplichtingen voldoen en het spaart ons kosten en moeite

Wij wensen u een goede jaarwisseling

en daarbij denken wij vooral aan hen die het afgelopen jaar weer een dierbare hebben verloren. Voor allen een gelukkig 2003 toegewenst.

Namens het bestuur,

Henk Leeman

Noord Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham

De Kraan 60

S056 EC Berkel Enschoot

Tel. 013-5400380/Fax 013-5400381

E-mail: voml.nbo@veteranen.nl

Monument Oss in voorbereiding

Op 30 augustus jl. werd een informatiebijeenkomst gehouden voor genodigden, waaronder ons Dagelijks Bestuur.

Het monument was in een aangrenzende fabriekshal van Las- en Constructiebedrijf De Groot B.V. al in aanbouw te bekijken.

Het is de bedoeling, dat het monument, uitgevoerd in roestvrijstaal, geplaatst wordt in de Prof. Regoutstraat. Wij wachten vol vertrouwen het definitieve resultaat af. De onthulling staat gepland op 19 september 2003, de datum waarop de stad Oss werd bevrijd.

Bijeenkomst in Waalwijk

Op 13 september jl. hielden wij een middagbijeenkomst in de zaal van Het Nieuwe Lido te Waalwijk en deze bijeenkomst werd een ouderwets geslaagde middag met een grote opkomst. Een veteranenechtpaar, dat elders in het land woont en bij hun dochter logeerde, verzekerde ons meerdere malen, dat zij genoten hadden van de gezellige sfeer en zij waren verbaasd over de fraaie prijzen van onze loterij. Een bijkomstigheid was, dat dit echtpaar zelfs nog met een prijs naar huis ging. Het doet ons bestuur goed, om eens van anderen te horen dat zo'n middag "een schot in de roos" is. Een aansporing voor diegenen, die deze keer verstek hebben laten gaan, om de volgende keer zeker te komen.

Ook konden wij deze middag 10 nieuwe leden inschrijven. Welkom allemaal!

Herdenking bevrijding Eindhoven

Het bestuur was op 18 september jl. aanwezig bij de indrukwekkende jaar-

lijkse bevrijdingsherdenking op het Stadhuisplein.

Het aantal Engelse en Amerikaanse veteranen wordt begrijpelijkerwijs minder, maar een groep van ca. 60 jonge Amerikanen, die een "Band of Brothers" tour door Europa maakte was er dit jaar bij. Deze groep volgde nauwgezet de gehele route, die de 101e Airborne maakte vanaf de invasie-stranden tot aan het einddoel van genoemd onderdeel.

DE stoet van in perfecte staat verkerende oude legervoertuigen, van parachutistenfietsen tot indrukwekkende zwaargewichten, was bijna eindeloos. We zullen proberen volgend jaar een aantal tribuneplaatsen voor onze leden te krijgen.

Tentoonstelling in Berkel-Enschoot

De heemkundekring "De Kleine Meijerij" organiseerde in het weekend van 28 sept. jl. in het buurthuis "De Schalm" een tentoonstelling met als motto "Onze jongens Overzee".

De voorzitter van de vereniging was gevraagd deze tentoonstelling te openen.

De VOMI is verheugd, dat er hier en daar meer aandacht wordt besteed aan ons militair verleden en verleent dan ook altijd graag haar medewerking daaraan.

Vooraf op de zondag was de belangstelling erg groot en voor veel bezoekers werd het een gedetailleerde kennismaking met een voor hen soms onbekend verleden.

Na afloop van de tentoonstelling bleken zich nog enkele leden bij de VOMI-stand te hebben opgegeven.

Bijeenkomst in Valkenswaard

Op 18 oktober werd weer eens verzameld voor een VOMI-middag. De opkomst had wel wat groter mogen zijn, maar misschien lag het ook een beetje aan parkeerproblemen, door allerlei wegwerkzaamheden en aan de losgebarsten herfstvakantiedrukke.

We hebben in de zaal "De Harmonie" een prima accommodatie en er was zelfs dit keer een groot scherm beschikbaar. De volgende bijeenkomst in Valkenswaard zal in een nieuwe zaal plaatsvinden, want er staan hier grote bouwplannen op stapel.

De belangstelling voor de door ons meegebrachte herdenkingsboeken uit onze regio was erg groot en op verzoek werden ook nog beelden ver-

toond van de onthulling van het monument in Tilburg. Ook hier weer enkele nieuwe aanmeldingen, Het kan dus toch nog!

Reünie in 2003

Als resultaat van onze bespreking in de Legerplaats Oirschot, kunnen wij u berichten dat onze jaarlijkse reünie op 17 april 2003 zal plaatsvinden. Er kunnen 400 personen aan deelnemen; in onze Nieuwsbrief zult u nadere details daarover aantreffen. Suggesties voor het optreden van artiesten zien wij graag tegemoet.

J. van der Ham

Noord-Brabant West

Secr. J.A. de Bruijn
Schuivenoord 89
4707 XN Roosendaal
Tel. 0165-551214
E-mail: j.de.bruijn@home.nl

Bijeenkomsten Prinsenbeek en Zevenbergen

In de maand September en Oktober jl. zijn deze bijeenkomsten bijgewoond door totaal 204 personen, waarvan 60 dames. Zoals vanouds was er weer een gezellige sfeer, die ondersteund werd door de loterijen en versnaperingen.

Deelname Herdenkingen

Op vrijdag 25 Oktober jl. is er door een delegatie van onze Sobats deelgenomen aan de Herdenking op het British War Cemetery te Bergen op Zoom om hen te herdenken die in de strijd om de bevrijding van Walcheren zijn gevallen en namens onze vereniging zijn er bloemen gelegd. Wij waren hiervoor uitgenodigd door de Stichting Steun Aan Bevrijders Van Walcheren 1 t/m 8 november 1944.

Op zondag 27 Oktober jl. is er ook een delegatie naar de jaarlijkse Herdenking van de Bevrijding van Bergen op Zoom geweest bij het Verzetsmonument op het Thaliaplein. Ook hier werd namens onze vereniging bloemen gelegd. Aansluitend werd er ook deelgenomen aan de Herdenkingen op de Canadese- en Britse begraafplaats.

Overzicht bijeenkomsten in het voorjaar 2003

Woensdag 22 Januari,

Zaal Rozenoord,
Beukenlaan 14,
Bergen op Zoom.
Aanvang: 13.30 uur.

Woensdag 19 Februari,
Zaal Marktzicht,
Markt 10,
Prinsenbeek.
Aanvang: 13.30 uur.

Dinsdag 18 Maart,
Zaal Aarts,
Stationstraat 37,
Zevenbergen.
Aanvang: 13.30 uur.

Dinsdag 27 Mei,
Zaal Kerkzicht,
O.L.Vrouwestraat 110,
Zegge
Aanvang: 13.30 uur.

In Memoriam

Tussen 15 Oktober 2001 en heden (31 Oktober 2002) hebben wij 27 overlijdens berichten ontvangen van onze leden.

Mogen wij de nabestaanden de menselijke troost en sterkte toewensen met de verwerking van dit verlies. Laten wij hen niet vergeten.

Nieuwjaarsbrief 2003

In het begin van het nieuwe jaar zult u allen onze nieuwjaarsbrief ontvangen alsmede de geplande activiteiten voor het nieuwe jaar. Tevens is hierbij ingesloten de euroacceptgiro voor de contributie voor het jaar 2003. Wij verzoeken u vriendelijk deze euroacceptgiro zo spoedig mogelijk verder in te vullen en te verzenden. Bij voorbaat onze dank.

Nieuwjaarsbijeenkomst 2003

Op Dinsdag 7 Januari houden wij onze nieuwjaarsbijeenkomst in de zaal van onze Sobat Aarts, Stationstraat 37 te Zevenbergen. Aanvang 13.30 uur. Noteer deze datum in uw agenda! Voorts maakt het bestuur van deze gelegenheid gebruik alle leden en hun partners een Prettig Kerstfeest, een goed en vooral een gezond 2003 toe te wensen.

Algemeen

Het melden bij Uw secretaris ingeval één van onze Sobats is overleden, bij ziekte, adreswijziging of anderszins van toepassing is en NIET bij de Centrale Leden Administratie VOMI-Nederland.

Bij voorbaat onze dank.

Jac de Bruijn.

VOMI LEDEN, OOK DIT ZIJN UW RECHTEN!

Dat de VOMI Noord-Brabant West, een belangenvereniging van oud-militairen is die in overzeese gebiedsdelen hebben gediend, is binnen de VOMI geleerden bekend. Dat belangenbehartiging binnen de VOMI een sociaal ondersteund karakter draagt, met de betrekking tot de diensttijd overzee of in V.N.verband is eveneens bekend. Maar de sociale ondersteuning die van groot belang is om beter te functioneren in de eigen leefomgeving en de sociale en ondersteunende wettelijke mogelijkheden die geboden worden, zijn bij veel VOMI-leden onvoldoende bekend.

In West-Brabant en dit geldt ook voor de rest van ons land, kennen we het:

Regionaal Patiënten Consumenten Platform (R.P.C.P.)

een samenwerkingsverband van patiënten- en gehandicaptenorganisaties. Het R.P.C.P. werkt aan een gezamenlijke doelstelling van patiënten en zorgvragers om goede en toegankelijke zorg voor alle inwoners van ons land te bewerkstelligen.

Het R.P.C.P. heeft sinds het voorjaar van 2002 een steunpunt in o.a. West-Brabant het PGB.

Hier kunt U terecht met al Uw zorgvragen die voor Uw functioneren en dat van Uw gezin van belang kunnen zijn. Het persoonsgebonden budget is voor patiënten die thuis verpleegd worden bespreekbaar gemaakt, waardoor de verpleging door gemachtigde familieleden tot de mogelijkheden behoort.

Het PGB in West-Brabant werkt met consulenten en een projectleider. De consulenten werken voornamelijk op verzoek en leggen vervolgens een huisbezoek af om Uw zorgvragen te bespreken. Deze PGB-consulenten zijn in staat en bevoegd om Uw zorgvraag met de nodige deskundigheid te behandelen.

Voor meer informatie over het aanvragen van zorg en sociale steun van een PGB-consulent of presentatie is het steunpunt te bereiken onder telefoonnummer: 076 - 522 33 43 van het R.P.C.P. West-Brabant.

Uw vice-voorzitter heeft gemeend deze sociale mogelijkheden onder Uw aandacht te moeten brengen. VOMI leden schroom niet een aanvraag in te dienen wanneer U met zorg of sociale problemen te maken krijgt. VOMI leden die aan de wieg hebben gestaan van 's lands welvaart en ontwikkeling, hebben recht op optimale zorg en bijstand.

Vice-voorzitter,
Piet Nefs

Overijssel

Secr. H. Vos
Dr. v.d. Zandstr. 57
7545 EJ Enschede
Tel. 053-4313859

Van de voorzitter

Decembermaand, een maand vol van feest en herinneringen, maar ook weer een afsluiting van een jaar.

Ook dit jaar hebben wij weer afscheid moeten nemen van sobats en familie. In deze dagen een gemis, die extra zwaar weegt voor de nabestaanden. Ik wens u allen veel sterkte toe, maar weet dat wij ook aan hen en u denken. Kerst, wie denkt in deze dagen niet terug aan onze kerst op een buitenpost ergens aan de kali, op een tjoet of in het veld. Herders waakten over hun kudde, zo waakten wij over veiligheid en vrede in het voor ons vreemde land. Bedenk dat wij ook herders waren. Kerstnacht ergens op een post starend in het donker, heldere lucht vol sterren met het Zuiderkruis, koud en fel zijn schijn raakte de aarde en was dat huisje in het dal geen kerststal met een kribbe? Je gedachten gingen naar Holland, hoe is het daar, zitten ze nu om de kerstboom? Kop er bij, ik ben een Hollander!

Hoe is het nu in ons Indië, is er de vrede die wij zo graag wilden brengen? Dromen van toen en nu.

Ik wens u allen een gelukkig Kerstfeest, een fijne jaarwisseling en een voorspoedig nieuwjaar. Ik hoop u allen op onze nieuwjaarsbijeenkomst op 22 januari 2003 te mogen begroeten.

Albert Scholten

Van de secretaris

Het organiseren van onze maandelijkse bijeenkomsten voor de leden van VOMI-

Overijssel kost ons nogal wat hoofdbreken. Het coördineren van artiesten en de daarvoor benodigde accommodaties vergt de nodige inspanning. Niettemin slaagt ons bestuurslid Cris Ermers, die fungeert als hoofd van ons artiestenbureau, er meestal wel in de zaken rond te krijgen.

Ons budget voor het organiseren van de bijeenkomsten is nogal beperkt. Alles moet uit eigen middelen komen. Wij ontvangen daarvoor geen enkele subsidie. We zouden graag wat grotere en professionelere groepen (dansgroepen) willen contracteren

H. Vos

Rivierenland / Oost-Gelderland

Secr. (waarnemend)
Th.J. Koning
Leeuwengrootstede 30
5437 XS Cuijk
Tel. 0485-322213

Herdenking in Nijmegen

Op 6 september jl. kwamen veel veteranen, familieleden en belangstellenden in het Stadhuis bijeen om de in Indië omgekomen sobats te herdenken, die daar hun laatste rustplaats vonden. Al sinds 1997 gebruikelijk, was het een stijlvolle bijeenkomst, waarbij onder meer door de gemeente Nijmegen en VOMI Rivierenland kransen werden gelegd.

In haar toespraak bracht de burgemeester, Mevr. Dr. G. ter Horst naar voren dat besloten is de herdenking voortaan op 4 mei te houden, waardoor deze dag meer het karakter krijgt van een dag waarop alle slachtoffers van oorlogsgeweld worden herdacht. Het blijft overigens te betreuren dat de plaquette op de drukste dagen in het centrum van Nijmegen aan het oog is onttrokken, omdat de gedeputeerdenplaats van het Stadhuis dan is afgesloten.

Het jaareinde

Medio november jl. konden wij alle leden weer een zakagenda 2003 in koningsblauwe omslag zenden, die vergezeld was van een acceptgiro en een bijbehorende brief.

Het is gebleken dat de agenda nog steeds door de overgrote meerderheid van onze leden op hoge prijs wordt

gesteld en door het handzame formaat zeker gebruiksvriendelijk is.

De acceptgiro voor de contributie 2003 is ongetwijfeld al ingevuld en naar uw bank opgezonden. Daarvoor onze dank. Mocht u echter tot de conclusie komen dat die acceptgiro nog ergens tussen allerlei papieren ligt, ach, het is wel te begrijpen, maar doe het dan nu even: invullen en opzenden.

Daarbij hadden we tevens het verzoek gedaan op die acceptgiro het onderdeel, waarbij u in de tropen hebt gediend en legernummer te noteren. Van vele leden hebben we die gegevens, doch bij lange na niet van iedereen. Het zijn toch wel belangrijke statistische gegevens.

En dan staan we nu aan de vooravond van de jaarwisseling, we zijn weer een jaartje ouder, maar helaas hebben wij in het nu ten einde lopende jaar afscheid moeten nemen van vele sobats. Zij leven in onze herinnering voort en wij hopen dat de nabestaanden hun heengaan zo goed mogelijk konden verwerken.

Hoe het met de VOMI in het komende jaar zal gaan is niet te zeggen. Een feit is dat er steeds meer van gedachten wordt gewisseld over de naaste toekomst: samenwerking of samengaan met andere veteranenverenigingen.

Zeker is dat wij binnenkort 2003 schrijven en met die gedachte wenst het bestuur u goede Kerstdagen en Oudjaar en een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar, waarbij de gezondheid wel het allerbelangrijkste is.

Th.J. Koning

Zeeland

Secr. J. Kloet
Laan van de Barbestein 8
4451 AN Heinkenszand
Tel. 0113-561738

Met VOMI Zeeland naar het Thuringerwald in het v.m. Oost-Duitsland. Met een volle bus zijn we op 17 augustus, voor een 8-daagse reis, vertrokken naar Thuringen. Onze uitvalsbasis was Hotel "Am Rossplan" in Altenburg.

De volgende plaatsen werden bezocht:

Allereerst in Altenburg zelf het slot "Altenburg", tevens museum met o.a. een speelkaarten afd.; een rondreis door het Thuringerwald, waar we de plaatsen Rudolfstadt, Bad Blankenburg, Paulinzella, Stadttilm en Arnstadt passeerden, allen met bijzondere gebouwen en geschiedenis en Profen met zijn Bruinkoolgroeven.

Ook aan de stad Leipzig werd een bezoek gebracht. Naast de bijzondere gebouwen bezochten we ook het station met zijn 140 winkels. Ook de beruchte muur stond op het programma, waarvan in Mölareuth nog goed te zien was hoe het tijdens de Russische bezetting toeging. Ook Buchenwald, het v.m. concentratiekamp, en Colditz met kasteel Colditz zijn door ons bezocht. Mede door het prachtige weer, de goede chauffeur en reisleidster Carolien en het prima hotel, is deze reis voor allen een onvergetelijke belevenis geworden.

Gewonden Insigne

Op 11 oktober 2002 werd door de burgemeester, mevr. Dudok van Heel het Gewonden Insigne uitgereikt aan de Hr. A.J. Bonte te Vlissingen. Na het voorlezen van de oorkonde spelde de burgemeester het insigne op, en wensde dat de Hr. Bonte het insigne nog lang in goede gezondheid mag dragen. Voor mevr. Bonte had de burgemeester, namens het gemeentebestuur, een prachtige bos rozen. Namens VOMI Zeeland wenste de Soc. Comm. de Hr. Bonte nog vele gezonde jaren toe. Ook voor mevr. Bonte waren er namens VOMI Zeeland bloemen...

Eerbetoon

De Zeeuwse Oud Militairen Indiëgangers waren onder indruk van het laatste eerbetoon van Prins Claus. 16 Oud Indiëgangers waren geselecteerd als deelnemer van het veteranen contingent dat dinsdag 15 oktober een Erehaag vormde voor Prins Claus tijdens de rouwdienst van het Haagse Paleis Noordeinde naar zijn laatste rustplaats in Delft. Vooral de stilte op het moment dat de stoet voorbij kwam was indrukwekkend. Die was haast voelbaar.

Met ruim driehonderd andere veteranen waren wij geposteerd op het viaduct over de A 13 bij Rijswijk. Als enigen zagen wij de stoet tweemaal voorbijtrekken, doordat de Koninklijke familie in het nabijgelegen Instituut Defensie Leergangen werd opgehaald en het gezelschap zijn weg in tegenge-

stelde richting vervolgde. Wij hadden niets dan lof over wat wij meemaakten. Het was een waardig afscheid van een prachtig mens.

De logistieke operatie rond onder meer het vervoer van de manschappen noem ik een staaltje van formaat, alles verliep vlekkeloos. We werden vanaf het Fyenoordstadion met autobussen naar onze plaats gebracht. Zodra de stoet was gepasseerd, werd er afgemarcheerd en naar het Centraal station Rotterdam gebracht.

Regio bijeenkomsten

17 januari

Oostburg

"De Vier Emmers"

22 januari

Axel

"De Molenhof"

30 januari

Meliskerke

"Ons huis"

5 februari

St. Maartendijk

"Haestinghe"

12 februari

Burgh Haamstede

"De Molenberg"

18 februari

Goes

"De Spinne"

Alle bijeenkomsten beginnen om 13.30 uur

Sociale Commissie

Het nieuwe adres van de Sociale Commissie VOMI Zeeland is: Westervicht 367, 4385 BD Vlissingen. Tel. 0118-464887

Reünie VOMI Zeeland

De reünie is gehouden op 23 oktober j.l. in het bedrijfsrestaurant van de vliegbasis Woensdrecht. Aanwezig waren in totaal 295 personen, al hadden zich heel wat meer deelnemers aangemeld, maar die door allerlei omstandigheden verhinderd waren. Deze reünie stond nog altijd in het teken van ons 15-jarig bestaan, maar was tweemaal uitgesteld. Eénmaal door internationale gebeurtenissen en veiligheids-overwegingen en éénmaal om organisatorische omstandigheden op de Vliegbasis. Er was voor deze feestelijke gelegenheid een feestcommissie benoemd en bestond uit de heren Mouris, Steendijk, Colijn en Van Hoorn. Ze hebben er wat feestelijks van gemaakt al hadden zij door de tweemaal uitgestelde reünie, ook de tijd er voor,

Een kort huishoudelijk gedeelte was nog ingelast. De heer Smoorenburg nam hiervoor even plaats achter de microfoon en deelde mede dat was uitgenodigd dhr. Hoefsmid van de Stichting Oorlogsgravendienst. Hij mocht een gift in ontvangst nemen van 1150 euro ter ondersteuning van de activiteiten van de Oorlogsgravendienst. Deze was in zijn dankwoord VOMI Zeeland hiervoor zeer dankbaar. Er werden drie bestuursleden tot lid van Verdienste benoemd, de heren A.C. Verbiest, G.C. Meeuwse en P. de Winter. Deze zijn allen bij de oprichting van VOMI Zeeland tot het bestuur toegetreden. Zij allen hebben een lange staat van dienst voor onze vereniging, hebben getoond door al die jaren van een zeer grote inzet en betrokkenheid te zijn geweest en door inspirerende initiatieven te nemen voor de vereniging, waardoor deze groot is geworden. Wij zijn jullie dankbaar voor deze jaren, want altijd klaar staan is niet zo gemakkelijk. Jullie waren er altijd en wij spreken de wens uit dat de vereniging nog jaren profijt mag hebben van jullie inzet.

Daarna nam de woordvoerder van de feestcommissie, dhr. Mouris, het woord. Allereerst werden de kelen bij gesmeerd, want dat hoort er nu eenmaal bij. Ondertussen was dhr. Kees Hogesteger achter zijn elektronische piano gaan zitten en speelde een rustig achtergrond muziekje. Op het programma stond verder een rijstmaaltijd en een optreden van het Zeeuws Senioren orkest en tussendoor nog een verloting met zeer veel prijzen. Als afscheid ontvingen alle deelnemers een klokje als aandenken "15 jaar VOMI Zeeland".

Om vier uur was het afscheid nemen want het bedrijfsrestaurant moest weer om vijf uur ter beschikking zijn voor de manschappen van de Vliegbasis. Het was een zeer geslaagde dag.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Dagtocht naar Groesbeek en Arnhem. Ook dit jaar had het bestuur van Zuid-Holland Noord voor haar leden een dagtocht georganiseerd en wel op 11 september jl. Deze keer ging het richting Groesbeek waar het Nationaal

Bevrijdingsmuseum 1944-1945 op het programma stond. Voor onze generatie zeker een interessante belevenis omdat wij dit als jonge mensen zelf hebben meegemaakt.

Canadees Ereveld te Groesbeek.

In de buurt van het museum ligt een Canadees ereveld met ca. 2600 graven. Het is altijd weer indrukwekkend om een dergelijk ereveld te bezoeken.

Genieten van de nasimaaltijd.

De dag werd besloten met een bezoek aan Bronbeek, het museum en uiteraard een nasi maaltijd in de Kumpulan. Een geslaagde dag waarop de 49 deelnemers met genoeg te rugkijken.

Onthulling gedenkplaat in 's-Gravenzande

Op 28 september j.l. waren een honderdtal belangstellenden en diverse genodigden aanwezig op de begraafplaats Beukenhof in 's-Gravenzande. Dankzij de onvermoeibare inzet van een aantal Oud-Indië-gangers in 's-Gravenzande en het bestuur van Zuid-Holland Noord was eindelijk de lang verwachte dag aangebroken.

De glazen gedenkplaat.

Met een prachtige ingelegde glazen gedenkplaat met de namen van de 5 omgekomen sobats is deze inzet door de gemeente beloofd. De onthulling vond plaats door de heer K. den Boer, een broer van een omgekomen sobat en de burgemeester mevr. A.C. Hommes.

Dhr. S.A. de Vos.

De plechtigheid werd geleid door de heer B.F. Assies en het woord werd gevoerd door de burgemeester, dominee H. Bruning en ons lid S.A. de Vos. De laatste spreker benadrukte nog eens duidelijk waarom deze dag zo belangrijk is voor de 's Gravenzandse gemeenschap en dat adoptie door één van de scholen aan te bevelen is. De muzikale omlijsting werd verzorgd door het plaatselijke muziekkorps "Animato".

In de aula overhandigde voorzitter Ben Weijs het beeldje de Sawah Trapper aan de burgemeester en het VOMI schildje aan de heer Assies. Dit uit erkentelijkheid dat de gemeente na vele, soms zware en moeilijke discussies toch

gehoor heeft gegeven aan de wens van de Oud-Indië-gangers.

Onthullen en herdenken

Gedenkplaat te Nieuwkoop.

In Nieuwkoop werd op 28 oktober 2002 een gedenkplaat onthuld met de naam van een gesneuvelde sobat uit genoemde plaats, waarna een herdenking plaats vond.

Gedenksteen te Lisse.

In Lisse werd op 29 oktober 2002 een gedenksteen onthuld en vond tevens een herdenking plaats. Hier werden echter geen namen op de gedenksteen vermeld van de twee gesneuvelde sobats. Door een beslissing van de gemeenteraad was dit niet mogelijk.

Niettemin was de belangstelling op beide plaatsen groot, waaruit blijkt dat in de kleinere gemeenschappen de beleving intenser is. Toespraken werden door de respectievelijke burgemeesters gehouden en uiteraard door onze voorzitter de heer Weijs. Plaatselijke muziekkorpsen zorgden voor de muzikale omlijsting

J.W. de Jong

*Secr. J.W. de Jong
Merellaan 247
3145 EJ Maassluis
tel: 010-5927786
E-mail: jwdjong@kabelfaan.nl*

Bestuur

Allereerst wensen wij onze leden Prettige Kerstdagen, een goede jaarwisseling en een voorspoedig en gezond 2003 toe.

Dit jaar willen wij besluiten met een Oudejaarsreceptie waarvoor wij u van harte uitnodigen. De bijeenkomst wordt gehouden in het Gebouw van de Drumgard Delft en wel op 17 december. Het gebouw ligt onder het viaduct Buitenwatersloot, er is ruime parkeer-gelegenheid Ontvangst vanaf 14.30 uur.

Van de penningmeester

Als u dit nummer van de Sobat leest, is de acceptgiro voor de contributie 2003, zijnde minimaal 15 euro al lang bij u in de bus gegleden. Hij hoopt dan ook dat u deze al ingevuld naar bank of giro hebt gezonden. Mocht dit nog niet het geval zijn doe dit dan alsnog, zo heeft uw penningmeester ook een tevreden Oud en Nieuw gevoel. Dus sobats zend direct uw acceptgiro in, dat bespaart extra geld en inspanning, want dan behoeven er geen rappels te worden gezonden. Overmaking via girotel geeft vaak onduidelijkheden door het ontbreken van informatie. Gebruik dus als het enigszins kan de acceptgiro.

Regiobijeenkomsten

Inmiddels zijn 2 bijeenkomsten al gepasseerd en wel in Rijswijk en Monster. De opkomst was bevredigend. De agenda voor 2003 ziet er als volgt uit:

4 februari in Gouda in Restaurant "De Zalm" Markt 34 naast de Kaaswaag.
25 februari in Zoetermeer in het gebouw van de Schietvereniging Voorweg 54.

11 maart in Noordwijkerhout in Gebouw "De Schelft" Maandagsewetering 202.

25 maart in Delft in het Gebouw van de Drumgard Buitenwatersloot onder het viaduct.

10 april in Leiden met een rondvaart. Nadere informatie in het februari-nummer.

17 april in Nieuwkoop in Gebouw "De Rank" Regthuysplein 14. Nadere informatie in het februari-nummer.

Voor de bijeenkomsten geldt: zaal open 13.30 uur, aanvang 14.00 uur. Koffie of thee bij binnenkomst.

Ook attenderen wij u op de bijeenkomsten van de B.v.W. Leiden e.o. Elke 2e vrijdag in de maand t/m mei in het PMT gebouw te Katwijk a/d Rijn. Tulpstraat 15a Gelegenheid tot kaarten, schieten, biljarten e.d.

Monumenten

Het waren drukke maanden. Elders in dit blad verslagen over de onthullingen in Den Haag, 's-Gravenzande, Nieuwkoop en Lisse

Activiteiten

De dagtocht op 11 september was volgeboekt. Een verslag over deze reis treft u in het blad aan. De rondleiding in het Space Expo op 8 oktober was bijzonder interessant.

J.W. de Jong

Zuid-Holland Zuid

*Secr. H. Barmentlo
Lohmanpark 50
2982 VT Ridderkerk
Tel. 0180-463954
E-mail: hbarmentlo@freeler.nl*

Herdenking te Gorichem

Ook dit jaar vond op 18 september jl. de jaarlijkse herdenking plaats bij het monument aan het Paardenwater in Gorichem, georganiseerd door het comité Herdenking Indiëgangers Gorichem.

Na het welkomstwoord door de voorzitter, veteraan Kees de Lang sprak een docent van de school voor VMBO 't Gilde, die het monument heeft geadopteerd.

Een leerling van genoemde school las een gedicht voor, waarna een declamatie van Kees de Lang werd gehouden. Hierna volgde de bloemlegging door de nabestaanden, Vereniging Samen Oost en West en leerlingen van de 2e klas van de genoemde school. Namens de Band Oud Strijders 1 Divisie 7 December legde adjudant Falck een krans.

Na het Dodenappel werd deze herdenking afgesloten met 1 minuut stilte, waarna door mev. Van Wingerden een gedicht werd voorgelezen.

Namens VOMI-ZHZ was een Erewacht van 4 man present, alsmede meerdere VOMI-leden, waaronder de vice-voorzitter en de secretaris van VOMI-ZHZ.

Herdenking te Oud-Beijerland

De jaarlijkse herdenking bij het Indiëmonument aan de Mariniersweg vond dit jaar plaats op donderdag 26 september.

In het Bestuurscentrum vond de ontvangst plaats van de genodigden, nabe-

staanden en veteranen vanaf 14.30 uur. Na een welkomstwoord van de heer G. de Jong, coördinator gedenktekens VOMI Zuid-Holland Zuid, werd in een stille stoet naar het monument gelopen. Hier speelde het Seniorenorkest koraalmuziek en was een VOMI-erewacht opgesteld.

Burgemeester Van der Hart hield hier een toespraak, waaruit het volgende geciteerd:

"In aanloop naar deze herdenking geprobeerd in te leven wat het moet zijn om als jonge man uit de Hoekse Waard naar Indië gestuurd te worden om dit land voor het vaderland te behouden. Het leven na de oorlogsjaren kwam net op gang en dan word je voor een lange periode weggehaald uit je vertrouwde omgeving, weg van familie, vrienden, vriendin, verloofde of je vrouw. Een lange bootreis om in een onbekend land aan te komen. Dan moet je aan het werk om de vijand te verslaan, maar je weet niet goed wie die vijand is. Is het misschien dat dessa-hoofd, die tani aan het werk? Elke bocht in de weg of in het pad kan een hinderlaag zijn. En je sjouwt met je kameraden door in de hitte, in de stortbuien, oppassend voor insecten en slangen, maar vooral voor de vijand, die overal kan zijn.

Natuurlijk is er ook gelachen, zijn er feestjes geweest. Ook kameraadschap en vriendschappen voor het leven.

Onuitwisbare herinneringen aan het landschap, de gamelanmuziek en de heerlijke geuren van het land.

Maar ik zie ook het heimwee naar huis, het verdriet om een gevallen kameraad en de voortdurend aanwezige angst voor het eigen leven.

En dan kom je thuis. Eventjes de held, maar zo snel mogelijk weer aan de wederopbouw. Geen begrip en geen ruimte om alles wat je hebt meegeemaakt te verwerken en dan, als klap op de vuurpijl, wordt de kritiek, die bedoeld had moeten zijn op het falend regeringsbeleid van toen, als modder over de hoofden van de jonge mensen van toen uitgestort.

Dat is nu voorbij. Er is erkenning, er is waardering, maar alles opgesteld, ben je voor het leven getekend en begrijp ik ook de hechte band onder kameraden, die je voor het leven bindt.

Laten wij vandaag niet alleen denken aan onze gevallen in Indië. Laten wij ook denken aan degenen, die het hebben overleefd. En dan niet alleen aan degenen, die later zijn overleden, maar ook aan hen, die nog onder ons zijn en elke dag worden herinnerd aan de Indië-tijd en daar soms zwaar onder lijden." Na deze toespraak memoreerde de heer Ger de Jong de namen van hen die gevallen zijn.

Sobats Moerkerken en Overkleefst lazen hierna een gedicht voor. Vervolgens werd 1 minuut stilte gehouden, waarna bloemstukken werden gelegd door o.a. de burgemeester namens de gemeente Oud-Beijerland, Adjudant Falck namens de Band Oud Strijders 1 Divisie 7

December, Comitémonument, VOMI Zuid-Holland Zuid, Comité Indië-monument Binnenmaas, Oranjevereniging, afgevaardigde 1-12 R.I. en door nabestaanden.

Na het spelen en zingen van twee coupletten van het Wilhelmus werd langs het monument gedefileerd.

Hierna werd teruggekeerd naar het Bestuurscentrum en was er gelegenheid tot samenzijn.

Nieuwjaarsreceptie

Wij hopen het jaar 2003 zoals gebruikelijk weer te beginnen met onze nieuwjaarsreceptie. Deze zal worden gehouden op dinsdag 7 januari a.s. in het Partycentrum Jaap v.d. Graaf, Kievitsweg 107 te Ridderkerk. Zaal open 13.00 uur; aanvang 14.00 uur. Parkeergelegenheid in de naaste omgeving. Vanuit alle richtingen de borden POLITIE volgen bij binnenkomst

van Ridderkerk. Het partycentrum ligt schuin tegenover het politiebureau. Openbaarvervoer: diverse busdiensten vanuit de omliggende plaatsen. Vanuit Rotterdam bus 140, vertrek Kralingse Zoom; vanuit Zuidplein bus 144.

Contactmiddag

VOMI Zuid-Holland Zuid zal een contactmiddag beleggen op dinsdag 18 februari a.s. in de Brasserie Westerkade, Scheepmakerij 100 te Zwijndrecht. Nader bericht i.v.m. bereikbaarheid volgt.

Reünie 2003

Wij zijn in onderhandeling met de directie van "DE STAVER" in Middelharnis om een reünie op 20 mei 2003 te organiseren. Nadere bijzonderheden volgen t.z.t.

H. Barmentlo

Onkundige bestuurders

Kennelijk is bij een aantal gemeentelijke bestuurders nog steeds niet ten volle doorgedrongen waarom de Indië- en Nieuw-Guinea-veteranen behoefte hebben aan erkenning voor de aan het vaderland bewezen diensten. Nog steeds begrijpt dit gelukkig beperkte aantal in hun hooghartige positie gezeten notabelen niet welke ontberingen deze mannen hebben ondergaan. Kameraden verloren in een onbarmhartige guerrillastrijd, patrouilles gelopen in soms ondoordringbare en gevaar herbergende bush bush, orde en vrede brengend in een politiek chaotisch verkerende staat, kortom boordevol onaardige toestanden. Zij bedelen niet om erkenning, zij verwachten het gewoon. Neem nou bij voorbeeld B en W van Appingedam. Zij willen geen geld uitgeven voor een gemeentelijk Indië-monument, dit in tegenstelling met een meer begripvolle gemeenteraad. B en W zijn van oordeel dat een provinciaal monument geschikter is. Voor de burgemeester ligt Indië nog altijd gevoelig? Van welk adres is deze nonsens eigenlijk gehaald? Het ware beter dat deze eerste burger zijn ge-

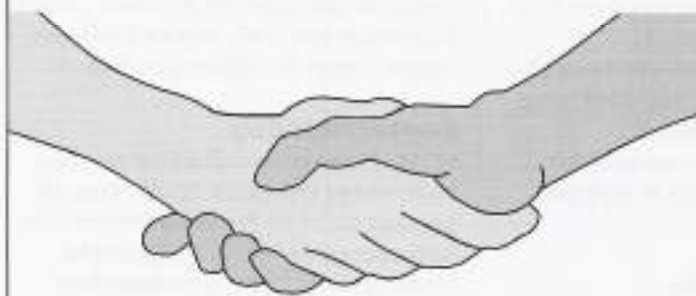
schiedenis leert, alvorens dergelijke onzin naar buiten te kramen. Nabestaanden en kameraden van Indië- en Nieuw-Guineagangers worden ook een dagje ouder en zijn niet altijd meer in staat verre reizen te maken naar een centraal gelegen gedenkteken ergens in het land of de provincie. Zij willen dichtbij hun geliefden of hun vroegere maten in gedachten zijn of bidden voor hun zielenrust. Niks meer en niks minder. En de opmerking dat zij toch kunnen worden herdacht met de gevallen uit de Tweede Wereldoorlog is een gotspe in de tiende macht. Niets uit deze vreselijke epoque heeft te maken met Indië, behalve dat van de eerste troepen onderdelen waarvan de meeste mannen voortkwamen uit de voormalige illegaliteit (Binnenlandse Strijdkrachten). Het zij te hopen dat deze burgemeester met zijn wethouders terugkeert op zijn schreden en erkent de verkeerde weg te zijn ingeslagen. Dit vooral ten behoeve van de gemoedsrust van veel al jaren slecht slapende oud-militairen. Neem nou geval nummer twee, de burgemeester van Sneek. In al zijn

machtige autoriteit beslist deze man, die in de ogen van veel veteranen de titel burgervader nauwelijks meer verdient, dat hen geen gezellige VOMI-middag met een aansluitende Indische maaltijd wordt aangeboden. Voor deze bestuurder is het een axioma een dergelijk feestelijk getinte bijeenkomst onder de verantwoordelijkheid valt van het ministerie van Defensie. Terwijl juist in de provincie Fryslân al zestien burgemeesters en gemeenten wel bereid zijn gebleken om alle veteranen met hun partners en/of weduwen een fantastische dag te schenken. Zonder voorwaarden vooraf, geheel pro deo en in alle toespraken door laten klinkend hoeveel waardering men heeft voor hetgeen de mannen destijds hebben verricht in de Gordel van Smaragd. In de loop van de nabije toekomst volgen de overige gemeenten. Misschien gaat bij deze burgemeester ook de knop om als hij zich iets meer verdiept in de geschiedenis van deze groep veteranen.

*Jack Koostra, Leeuwarden
(Redacteur Friesch Dagblad)*

Kerst

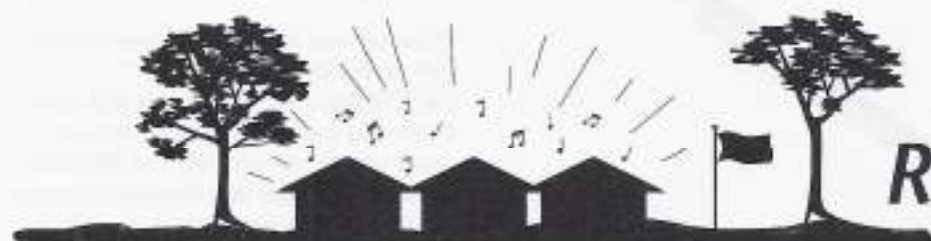
MIJMERINGEN TIJDENS DE KERST

WAAR ZIJN AL DIE JAREN GEBLEVEN
TOEN ZE NAAR INDIË WERDEN GEDREVEN
VELEN HEBBEN ER JAREN GEDIEND
VERLOREN DAAR HUN BESTE VRIEND
DIE ZIJ MET DE KERSTDAGEN IN HUN ALBUM ZOEKEN
BLAD VOOR BLAD GAAT DOOR HUN HANDEN
ZIEN WEER EEN SOLDAAT VOOR EEN PALMBOOM STAAN
OM ZICH TE LATEN VEREEUWIGEN
HIJ RIEP: "DIT WORDT DE FOTO VOOR HET NAGE-
SLACHT"
MAAR DE WREDE OORLOG HEEFT ZIJN LEVEN AF GEPART
HIJ VIERT NU KERSTFEEST BOVEN MET ZIJN VRIENDEN
IN HOLLAND ZEI HIJ TEGEN ZIJN FAMILIE "TOT ZIENS"
GAF ZE BIJ HET AFSCHEID EEN STEVIGE HAND
GEEN KUS DAARVOOR VOELDE HIJ ZICH TE GROOTS
DACHT DAT DOE IK ALS IK IN HOLLAND TERUG KOM
MAAR HELAAS HIJ KEERDE NIET TERUG
NU IS HET AL EEN HALVE EEUW GELEDEN
DEZE TIJDEN ZIJN DE VETERANEN NOOIT VERGETEN
JUUST MET DE KERSTDAGEN DENKEN ZIJ AAN HUN VERLE-
DEN
JAMMER HUN TIJDEN WORDEN AL EEN BEETJE VERGETEN
MAAR ELKE VETERAAN MOET ER WEL MEE LEVEN
OOK DE AALMOES DIE ZE ALS DANK VAN DE STAAT KRE-
GEN
DUIZEND GULDENS VOOR IEDERE SOLDAAT
DIE MET DE DOOD VOOR OGEN HOLLAND VERLAAT
VELEN ZIJN GELUKKIG THUIS GEKOMEN
MAAR ALS DE KERSTDAGEN ZICH WEER AANMELDEN
GAAN HUN GEDACHTEN NAAR DE JONGENS OP DE ERE-
VELDEN
DAAROM EEN OPROEP AAN AL DE VETERANEN
ZET MET DE KERSTDAGEN EEN RODE KAARS VOOR HET
RAAM
WEL EEN FEL RODE, DE KLEUR VAN HET BLOED
WAT IN DE TROPEN ZO RIJKELIJK HEEFT GEVLOEID.

*Petra en haar veteraan Klaas wensen alle sobats
en hun gezinnen een gezegend nieuwjaar.*

Nieuwe leden t/m 17-11-2002

Heslinga	Arum
Wijmenga-v.d. Veen	Leeuwarden
W.F. Kijl	Vledder
G.C. Dorrestijn	Abcoude
K.J. Frankvoort	Amsterdam
P. Groenewegen van Wijk	Amstelveen
G.C. van Hilten	Abbenes
E. Koper	Zandvoort
P. Koudijs	Medemblik
F.X. Veul	't Zand
T. Breederveld	Vlaardingingen
D. Boer	Giessenburg
C.C.J. Kools	Breda
L. Mulder	Roosendaal
F.J. Alphen	Leende
J. Bakens	Asten
J.C.B. Beerens	Tilburg
A.C. Beljaars	Oosterhout
J. Bellemakers-Donkers	Deurne
L. Bijl	Den Bosch
M.T.S. v.d. Boogaard	Boekel
A. v.d. Broek	Boekel
M.A. van Eyndhoven	Boxtel
C.G.A. v.d. Heijden	Oisterwijk
C. v.d. Heuvel	Vlijmen
L. Lagerweij	Oss
C. Prins	Nieuwendijk
J. Schuurmans	Oss
P. Drummen	Eijgelshoven/Kerkrade
H. Joosten	Maastricht
B. Schols	Maastricht
W.J.G. Vincken	Bunde
R.A.C. Hoksbergen	Soest
C. Houtman	Harlingen
J.J. Buis	Valkenswaard
H.J. Idsinga	Rijswijk
C. Heeren	Etten Leur
L.M. Sprengers	Etten Leur
M.P.J. van Eekelen	Lepelstraat
W.L. Baerveldt	Gorichem
G. Boer	Amsterdam
G.F. Beekman	Lelystad
L. v.d. Burch	Rijswijk
P. Lamers	Budel
F.E. Smits	Soerendonk
Vrijzen	Maarheze
J.H.M.C. v.d. Broek	Tilburg
A.J. Dirks	Casteren
W. Ras	Soerendonk
G. Visser	Nieuwendijk
N. v.d. Ven-Janssen	Cuijk
G.C. Dorrestein	Abcoude
H.A. Marchal	Doorn
P.S.J. v.d. Ven	Zoetermeer

Reünie

Staf W-Brigade

Op donderdag 24 april 2003 houdt de Staf W-Brigade haar jaarlijkse reünie in de Bernhardkazerne te Amersfoort. Indien u geen uitnodiging heeft gekregen en toch zou willen komen, geef dan tijdig even een bericht aan:

T. Stoop,
Ringdijk 394,
3331 LK Zwijndrecht,
tel. 078-612935.

6e Bataljon Garderegiment Jagers

Het 6e Bataljon Garderegiment Jagers houdt haar eerste lustrum op 24 april 2003 in de Oranjakazerne te Schaarsbergen. De reüniecommissie hoopt dat velen wederom aanwezig kunnen zijn.

Voor meer info:
J. v. Tilburg 0412-646638 en
B.R. Knottnerus 0412-628342.

5e Esk.PAW.Reg.Huz.v.Boreel

Op 25 april 2003 is er een reünie in de Du Moulin Kazerne te Soesterberg. De bekende Sobats krijgen een uitnodiging, maar er zijn nog steeds zwevende adressen. Info.: Reünie Comm. 5e Esk.Paw. Ben Koerselman,
De Dennen 126,
1402 KM Bussum.
Tel.: 035.691.62.76.

Van de redactie

Vanaf deze plaats wil de redactie een dankwoord richten tot enkele personen die mede geholpen hebben om ons blad "Sobat" te verfraaien.

Op de eerste plaats wil ik dan noemen dhr. Bram Konings uit 's-Hertogenbosch, die door hem vervaardigde aquarellen beschikbaar stelt, om deze te plaatsen op de voor- of achterpagina.

U vindt hem deze keer weer terug op de achterpagina. Inmiddels is er een tweede talent op dit vlak opgedoken. In Limburg is hij al bekend, namelijk Cor v.d. Hoeven uit Born. Cor heeft op Sumatra gediend, en heeft daar ook zijn vrouw, die dienst deed bij het KNIL, leren kennen. Zij zijn daar ook getrouwd.

Cor en Mieke zijn al jarenlang trouwe bezoekers van alle bijeenkomsten van Vomi Limburg. Steevast hebben ze ook een door Cor geschilderd aquarel bij zich, als prijs voor de te houden verloting. Deze aquarellen zijn dan op vakkundige wijze door Mieke ingelijst.

Bram, Cor en Mieke van ganser harte bedankt, en de allerbeste wensen voor de toekomst.

413 Bat.Inf. West-Java

Op vrijdag 4 juli 2003 wordt weer onze jaarlijkse reünie gehouden in de Trip van Zoudtlandt kazerne te Breda. Alle ons bekende adressen ontvangen een schriftelijke uitnodiging. Mocht u nog nooit een bericht van onze reünie ontvangen hebben, en wilt u graag deelnemen, dan kunt u contact opnemen met de reünie-commissie.

Reüniecommissie p.a. Sjef Ots,
Burgemeester Moorstraat 22,
4631 ED Hoogerheide.
Tel.: 0164-612166.

Hr. Ms. "Woendi"

Alle oud bemanningsleden van hr. Ms. "Woendi" worden verzocht zich aan te melden bij J. Larens (ex telegrafist Hr. Ms. "Woendi", in verband met een opnieuw te organiseren reünie op 28 maart 2003, doch niet op 28 maart 2002, in 's Hertogenbosch.

Aanmelden bij: J.ens,
meent 27, 4817 NP te Breda. Tel. 076-5713037.
E-mail: wijalau@hetnet.nl

31e B. Hospitaal- Medan

De reünie voor de 31e B Hospitaal - Medan wordt gehouden op 10 april 2003 in de Kumpulan van Huize Bronbeek te Arnhem. De reüniecommissie van dit onderdeel is nog steeds op zoek naar oud-medewerkers, die in de jaren 1947, 1948, 1949 en 1950 in het Militair Hospitaal aan de Boolweg te Medan (S.O.K.) hebben gewerkt.
Info: Tel. 0348-413413.

Rectificatie

Vanwege zeer bijzondere omstandigheden is per abuis onder het artikel "In Memoriam" de naam vermeld van dhr. J.H.J. Wortman, 2-13 R.I. te Vlissingen.

De redactie heeft er al het mogelijke toe gedaan om dit te corrigeren.

Helaas is er bij de drukkerij iets mis gegaan. De drukkerij heeft haar excuses aangeboden aan dhr. Wortman, die de excuses heeft geaccepteerd.

Op pagina 8 van Sobat Nr. 85 oktober 2002, 3e kolom is vermeld onder het artikel "Herdenking" de naam Jac. De Bruljn, dit moet zijn H. Barmiento.

Lezers schrijven

Onderstaand artikel is met toestemming overgenomen uit "De Kareoler" Over veteranenvrouwen gesproken. Bij deze wil ik mijn oprechte afschuw uitspreken over hoe weduwen van onze veteranen geconfronteerd worden met een maatregel die de SDV afdoet met de koele mededeling dat zij hier niets aan kunnen doen. Het betreft de faciliteiten die de veteraan wel kreeg toen ze nog samen waren: twee gratis treinkaarten en het blad "Checkpoint". Ondergetekende was toevallig te gast in het BNMO-Centrum en hoorde het verhaal van een weduwe. Zij moest tot haar ontsteltenis van de SDV vernemen dat ze geen recht meer had op de "Checkpoint" en ook geen aanspraak meer kon maken op vrijvervoerbewijzen. Over veteranenvrouwen gesproken! Men weet vaak niet in wat voor moeilijkheden deze vrouwen hebben verkeerd.

Wanneer ik naar mijn eigen vrouw kijk, dan begrijp ik eigenlijk niet waarom zij bij mij is gebleven. Voor een vrouw die je steeds weer door een crisis heen sleept moet je respect hebben. Wanneer de gewraakte maatregelen door de overheid bepaald zijn, dan wordt het hoog tijd dat de SDV, samen met al die instanties die zeggen er voor

de veteraan te zijn, bij de overheid op de stoep gaan staan. En dan niet wachten tot morgen, want daarvoor is het al veel te laat. (Brief is ingekort. Red.)

Siebo Bolhuis, Winschoten.

Reactie

De redactie van de Kareoler onderschrijft de brief volledig en heeft deze voor nader commentaar voorgelegd aan de SDV.

Reactie van de SDV

De heer Bolhuis snijdt hier een belangrijk thema aan, namelijk het beleid inzake de nabestaanden van overleden veteranen. Dit beleid wordt vastgesteld door de minister van Defensie in samspraak met het Veteranenplatform, waarbij de uitvoering is opgedragen aan de Stichting Dienstverlening Veteranen (SDV). De minister is daarbij helder over de materiële voordelen (abonnement Checkpoint, NS-vrijvervoerbewijzen etc.) die het veteraan-zijn met zich meebrengt. Die voordelen zijn volgens hem namelijk gekoppeld aan uitsluitend de persoon van de veteraan zelf, en op het moment dat die komt te overlijden, wordt ook de bijbehorende geldstroom van het ministerie van

Defensie aan de SDV dienovereenkomstig verminderd.

De SDV beschikt vervolgens niet over financiële middelen om – tegen de wens van de minister en het Veteranen Platform in – aan de nabestaanden van overleden veteranen structureel de bovengenoemde materiële voordelen te blijven verschaffen. De SDV is het echter, zoals ook de inhoud van Checkpoint weerspiegelt, volstrekt met de heer Bolhuis eens dat partner van veteranen van enorm belang zijn bij onder meer de verwerking van oorlogservaringen. We begrijpen ook dat veel partners het bezoek aan reünies en herdenkingen van het voormalig onderdeel op hoge prijs stellen, en dat dat gevoel ook na het overlijden van de veteraan soms voortleeft.

Het is daarom dat, als zulke partners daartoe een schriftelijk verzoek bij ons doen, de SDV hen een NS-vrijvervoerbewijs voor bezoek aan die betreffende reünie toestuurt. Dit ontslaat ons evenwel niet van de verplichting na te blijven denken over een meer structurele wijze van dienstverlening aan weduwen van veteranen. Hun aantal is immers stijgende, terwijl deze groep binnen het veteraneninstituut als doelgroep is erkend. Brieven als die van de heer Bolhuis stimuleren ons derhalve om samen met onze Vi-partners – inclusief het ministerie van Defensie! – de mogelijkheden tot dienstverlening aan weduwen nog eens nadrukkelijk op de agenda te plaatsen. Van de resultaten daarvan houden wij u op de hoogte.

*Jan Schoeman
Hoofd Communicatie SDV*

BEDANKT

Voor de vele felicitaties, zowel op de reünie als per brief of kaartje, telefonisch of e-mail, betreffende de onderscheiding als Lid in de Orde van Oranje Nassau die ik tijdens de reünie mocht ontvangen, wil ik, mede namens mijn vrouw, een ieder hiervoor heel hartelijk bedanken.

Roelof Grit

BOOTREIS 2002

De boortreis van 5 t/m 12 oktober 2002, georganiseerd voor de veteranen door dhr. R. Grit (redacteur van "Sobat"), ging deze keer vanaf Arnhem door Midden- en Noord-Nederland.

De weergoden waren de veteranen deze keer zeer goed gezind, zodat alle dagen er een vriendelijk zonnetje scheen, iets wat het weer bijzonder aangenaam maakte. De vele bedankjes, die zowel bij de ontschepping, als telefonisch als per brief ontvangen mochten worden, heeft mij zeer veel voldoening gegeven.

R. Grit

Ruim een jaar na de bevrijding van Holland in 1945 van onder het Duitse regime werd ik als 20-jarige opgeroepen voor dienstplicht. Mijn eerste reactie was – na 5 jaren oorlog te hebben doorstaan, dat ik eigenlijk geen zin had om soldaatje te gaan spelen. Maar, bij nader inzien dacht ik: een paar maanden in het leger kan geen kwaad en misschien krijgen wij betere maaltijden dan wij totnogtoe gewend waren; alles in Holland was nog schaars of op de bon.

Na een interview met een Nederlands legerofficier over bekwaamheid, plus een intelligentietest, kreeg ik enkele weken later bericht dat ik was ingedeeld bij het L.Lua (Lichte Lucht doel artillerie) en mij moest melden, die en die datum bij de Weeshuiskazerne in Naarden. Daar kreeg ik een opleiding als chauffeurseiner bij de artillerie. Daar werden wij later medegedeeld dat wij – zeer waarschijnlijk, naar Ned. Indië gestuurd zouden worden. Mijn verwachtingen daaromtrent waren niet erg hoopvol. Weigeren om te gaan betekende: twee jaar de 'bak' in en dat zag ik bepaald niet zitten; dus, maar gaan! Na de opleiding en een aantal dagen verlof werd ons onderdeel op 30 april '47 ingescheept op het M.S. Boissevan, richting Indonesië. Na vier weken – ook door het snikhete Sueskanaal, plus een stop in Sabang (Nrd-Sumatra), kwamen wij in de haven van Tandjong Priok aan.

Van daar werden wij per militair transport vervoerd naar Meester Cornelis, een randgemeente van Batavia. Al snel begrepen wij, dat – ofschoon een zonnetje lekker kan zijn, de hitte in Indonesië niet bepaald mensvriendelijk was. De naam 'Koperen ploert' die wij de zon daar gaven is nu algemeen bekend. Na een korte acclimatiseringsperiode vernam ik dat ik was ingedeeld als fourageur bij het Hoofdkwartier van de Mil. Luchtvaartdienst op het Koningsplein te Batavia. Lang daarna, na mijn promotie tot Sergeant werd ik foeragemeester in het Logeergebouw, Rijswijk 7, Batavia., waar zo'n 40-50 man van het Hoofdkwartier M.L. ingekwartierd waren. Al met al, de aanstelling was voor mij een leuke baan, die ik tot bijna mijn terugkeer naar het Vaderland met plezier uitvoerde..

Noem het geluk, of providentie, daar heb ik mijn (verplichte) tropenjaren redelijk veilig, ver van het 'oorlogsgegeweld' doorgebracht. Het Logeergebouw had alle faciliteiten: Indonesisch keuken-personeel, baboes die onze kleren wasten en streken, er was zelfs een bar, beheerd door een personeels-lid van de Mil. Luchtvaart, waar je gezellig kon vertoeven en genieten van zang en muziek, of luisteren naar Radio-Nederland om bij te blijven met het nieuws van het thuisfront. Ik realiseerde mij toen al hoe bevoorrecht sommigen van ons waren in vergelijking met de jongens in de binnenlanden van de Indonesische Archipel; of de jonge mannen bij de z.g. 'Demarkatie-lijn', die onder ebarmelijke omstandigheden met gevaar voor eigen leven, 24 uur per dag, hun plichten vervulden. Mijn één-jaar oudere broer was een van die jongens. Soms kwam hij met tijdelijk verlof naar Batavia, om weer te herstellen of op rust te komen. De verhalen die hij vertelde over de verschrikkingen in het oorlogsgebied, klonken mij bijna ongelofelijk in de oren. Hij vertelde mij die dingen, onder voorwaarde dat ik dat niet naar onze moeder zou schrijven. De nieuwsberichten die destijds uit Indonesië naar Holland overkwamen over de aantallen gesneuvelden en geworden, waren al angstwekkend genoeg!

Wij, mijn broer en ik, correspondeerden wel met onze ouders, maar alleen op het gewone niveau: 'hoe is het thuis. O.K?, wel, met mij is alles nog redelijk goed' etc..

Politiek gezien was het uitzenden van Nederlandse troepen naar Indonesië eigenlijk een slechte zaak, of zoals sommigen het toen al zagen: een (bijna) vanaf het begin verloren zaak. Den Haag scheen dat destijds niet zo in te zien. Maar uiteindelijk, na zware verliezen van veel van onze jongens, plus talloze zwaar- en lichtgewonden, en de druk uit sommige landen en ook uit eigen land, zwichtte onze (toenmalige) Regering en zette er een punt achter. De overgave van onze oud-kolonie aan de Soekarno-kliek was nu officieel. Terugkeer in Holland was – in het begin, voor mij als een koude douche. Na het 'welkom thuis' feest, het wennen aan nieuwe omstandigheden, zoals het koudere klimaat, terugkeer in het burgerlijk leven, weinig toekomstuitzicht (?), enz., voelde ik mij als een verdwaalde in een bos. Ofschoon ik eigen-

lijk een van de mazzelaars was, die zonder (lichamelijke) kleerscheuren en zelfs zonder enig trauma uit Indonesië terugkeerde, rooskleurig leek mij de toekomst niet. Banen lagen bepaald niet opgehoopt. Het management van de firma waar men voorheen werkte, was door de overheid verplicht je oude baan weer aan te bieden. Leek goed op het eerste gezicht, maar, na bijna vier jaar een luizenleventje te hebben geleefd, zonder financiële zorgen, bleek een 54-urige werkweek van aanpoten voor slechts een paar tientjes, een hele overgang te zijn. Het was het jaar 1950, de wederopbouw in Nederland nauwelijks begonnen en terwijl de Regering geen raad wist wat te doen met al die jongelui, net teruggekeerd uit het voormalig Ned. Indië, zaten andere landen zoals: Canada, Australië, Nieuw Zeeland, etc. om werkrachten te springen. Emigratie werd de nieuwe 'hype'. Ik koos voor Nieuw Zeeland; en ik moet toegeven, ook daar heb ik een mooie tijd gehad. Na mijn pensioen ben ik weer naar mijn geboorteland teruggekeerd; Heimwee? Of de magnetische kracht van onze bakermat? Nou ja, geen spijt van de emigratiestap die ik destijds ondernam, maar achteraf wel blij dat ik hier weer terug was in Holland. Geboortegrond blijft trekken; vraag maar aan elke willekeurige Turk of Marokkaan die hier jaren geleden als immigrant of vluchteling in Holland settelde.

Mijn familie heeft nooit moeilijk gedaan over mijn omzwervingen. Het Indonesisch gebeuren bekeken zij als een soort plicht mijnerzijds en wat het emigreren betreft: mijn ouders hadden een groot gezin, twaalf kinderen (bijna ondenkbaar tegenwoordig). Als enigst kind was het een ander verhaal geweest.

Terugblikkend nar het Indonesisch hoofdstuk in mijn leven, mag ik niet klagen. Ik heb er zelfs profijt van getrokken, zoals: talenkennis opgedaan, mijn Middenstandsdiplooma gehaald (op kosten van de Ned. overheid), mensenkennis vergaard en – zo ik hoop, een ruimer uitzicht op het leven in het algemeen gekregen. Ik ben nu de 75 gepasseerd, heb geleerd van mijn (en andermans) fouten, en zou ik de krans krijgen om het allemaal weer over te doen, zou ik precies – op de foutjes na, weer hetzelfde doen.

J.P. Stuart (loop).
Legernr. 26.05.31.040.

Regels!!

Dit nummer van Sobat staat mogelijk weer vol met aankondigingen van herdenkingen en onthullingen van monumenten. Dit alles ter nagedachtenis aan onze gesneuvelde Sobats in Indonesië. Ook ik heb in Indonesië een gesneuveld Haags familielid moeten achterlaten.

Ik ben ruim voor het tot stand komen van het monument in Den Haag bezigt geweest via persoonlijke en telefonische benaderingen alsmede geschreven verzoeken aan besturen van betrokken VOMI afdelingen, om zijn naam vermeld te krijgen op het Haags monument. Door toepassing van bepaalde regelgeving werd het plaatsen van zijn naam op het monument geweigerd.

In Sobat van oktober jl. kunt u er uitgebreid over lezen in het van de hand van VOMI voorzitter Joop Swarte geschreven artikel "regels".

Ik dank hem voor zijn vergeefse inspanningen. De strekking van mijn artikel heeft tot doel de landelijke afdelingen van de VOMI in Nederland er op te attenderen dat bij toekomstige nieuw op te richten monumenten met naamsvermelding, zorgvuldig om te gaan met de zogenaamde "regels". Het kan dan niet gebeuren, zoals nu het geval is, dat nabestaanden zich met verbijstering moeten afvragen hoe het mogelijk is dat de naam van de gesneuvelde vader niet is vermeld op het monument. Uiteraard hebben de nabestaanden van Arnold Kientz, want over hem heb ik het, geen uitnodiging gehad voor de plechtigheid op 18 september jl. in Den Haag. Als familielid ben ik er op afstand toch uit eigen initiatief bij geweest om de overige familie thuis indrukken te geven hoe het geweest zou zijn als alles in Den Haag zonder "regels" zou zijn gegaan.

Mij rest toch de voldoening dat ik destijds zelf als O.V.W'er in de gelegenheid ben geweest op het Ereveld Menteng-Poeloh in Djakarta afscheid van mijn zwager te kunnen nemen vóór mijn thuisreis naar Nederland.

*J. van Hemert
Leiden 30 oktober 2002*

L.S.

Bij deze wil ik mijn oprechte afschuw uitspreken hoe de weduwen van onze veteranen worden behandeld door een maatregel die het S.D.V. afdoet met een koele mededeling dat zij hier niets aan kunnen doen. Het betreft de faciliteiten die de veteraan wel kreeg toen ze nog tesaam waren. Dat zijn de twee gratis treinkaarten en het blad "Checkpoint". Ondergetekende was toevallig in het B.N.M.O.-Centrum te gast, waar ook een veteranen-weduwe was om verhaal te halen over deze onbegrijpelijke situatie. Ze is geweest bij het S.D.V. en kwam daar behoorlijk ontdaan weer van terug. Want hoe was de situatie? Deze dame was weduwe geworden en ontving volgens het S.D.V. nog steeds de Checkpoint, en dat was onterecht. Ook werd haar gezegd dat ze geen enkele aanspraak kon

maken op de twee vrijvervoerstreinkaarten die ze toen haar man nog leefde ontving van de S.D.V.. Over veteranenvrouwen gesproken!! Men weet niet in wat voor moeilijke periode die soms hebben vertoefd. Dat geldt niet voor alle deze dames, en toch voor velen wel, als ze er maar eerlijk er mee voor de dag willen komen. Als ik bij mezelf stilsta, dan begrijp ik mijn vrouw nog nooit waarom zij bij mij is gebleven. Ik heb perioden gehad van zware depressie; ups en downs, maar soms met meer downs dan ups. Het ergste wil ik hier niet vertellen maar menigeen was bij mij weggelopen. En dat je een vrouw hebt die in zo'n situatie bij je blijft, je door de crisis heen sleept daar moet je respect voor hebben en niet zo bot mee omgaan als de instanties die zeggen er voor de veteraan te zijn, nu doen. Als dit een overheidsschrijven is, dan wordt het hoog tijd dat de S.D.V. samen met al die instanties, die zeggen wat voor de veteranen te willen doen bij de overheid op de stoep te gaan staan. En niet wachten tot morgen, want met vele,

vele dingen zijn wij, de veteraan, al veel te laat. Ik verbaas mij er over dat hier nog nooit aandacht aan is geschonken. Men kan mooie stukken lezen van mevr. Zuljdwegt en van Wecke en Niek Heinzenberg maar geen van alle weten niet in het diepste van de veteraan door te dringen. Ook veteranenvrouwen moeten dezelfde rechten hebben als de veteraan en behouden als hun partner komt te overlijden. Deze vrouwen hebben ook de rimboe, de jungle geproefd. Bij dezen vraag ik alle veteranen om tegen deze gang van zaken te protesteren bij de S.D.V. om hier maatregelen tegen te nemen, want morgen zit uw vrouw met hetzelfde probleem.

Een afdruk van deze brief zend ik aan de S.D.V., het B.N.M.O., de V.O.M.I., de V.I.M. en aan de minister van defensie.

*Siebo Bolhuis
H. Heyermansstraat 76
9673 HS Winschoten
Tel. 0597-422196*

Geachte Sobat,

"Wij" (Indië-Sobats) klagen dikwijls over onjuiste en soms ook grievende omschrijvingen over ons optreden in Ned.-Indië gedurende '45 / '49, jammer genoeg werken "wij" daar (soms ondoordacht) zelf aan mee. Zo las ik in de boekbespreking van Sobat nr. 85 van oct. jl. op blz. 4 (verkort citaat). (het lukt niet om de ruim 100.000 Ned. Militairen die de tot mislukking gedoemde opdracht kregen om Orde en Vrede te brengen in Ned. Indië, op de politieke en maatschappelijke agenda te plaatsen.)

In deze omschrijving wordt gesuggereerd dat de Orde/Vredesopdracht mislukt is en die gedachte wordt nog ondersteund door te spreken van "ons militair avontuur".

Waarschijnlijk is ook die schrijver niet op de hoogte van de volgende feiten: Nederland had/heeft weliswaar in '46 de onafhankelijkheid van Indonesië de facto (metterdaad/feitelijk) al erkend, maar die toestand is pas in dec. '49 (na

de 2e politionele actie de jure (rechtsgeldig) geworden middels ondertekening door beide partijen van de machtsoverdracht.

Dat Soekarno daar eind '50 zijn achterwerk mee heeft afgeveegd en van de "Verenigde Staten van Indonesië" heeft gemaakt, onderstreept heel duidelijk de onbetrouwbaarheid van nieuwe macht-HEBBERS, maar

Dat de militaire acties niet mislukt zijn blijkt uit de volgende feiten: 1. de hongersnood en ziekten waaraan voor onze komst reeds ± 2 miljoen Javanen waren overleden was opgeheven; 2. de rijst-aanbouw weer was genormaliseerd; 3 de Orde en Rust was grotendeels hersteld (tijdens de Jappenoverheersing moesten de Tani's mais verbouwen, gevolg misoogst op misoogst en dus hongersnood; 4. de economie groeide en bloeide ondanks de verschroeiende aarde tactiek van de TNI.

Wat in de toekomst het gevolg zou zijn van de machtsoverdracht voor de gewone man profeteerde de blanke insider "Gen.Spoor" destijds als volgt; "se Japanse overheersing heeft het mogelijk gemaakt dat onverantwoordelijke elementen zijn gaan vegeteren op de weerloosheid van het eigen volk!" en een insider van Ind. Bodem (die daar nu buiten woont) de schrijver "Mochtar Lubis" die met lede ogen aanziet hoe de dictatuur en de corruptie in zijn land ongestoord in omvang toeneemt, stel-

de na ± 45 jaren 'onafhankelijkheid' "wat mankeert ons dat wij (in mijn land) de nieuwe tekenen dezer tijden niet aanvoelen? Wij maken slogans en denken dat ze daarmee al uitgevoerd zijn. De tijd is gekomen om van de regeringen te eisen dat ze op de 1e plaats de belangen van de lokale bevolking en mensenrechten verzekeren, omdat zonder handhaving van de mensenrechten er geen ontwikkeling kan zijn! (Mochtar Lubis bracht onder het regime van Soeharto 9 jaren in politieke gevangenschap door (vanwege zijn onthullingen over corruptieschandalen in zijn (sindsdien verboden) krant (Indonesia Raya (tot zover blz. 4). Op pagina 7 staat onder "Gedenkteken Duiven" (dat Nederland destijds (dpl) militairen naar Ned. Indië heeft gezonden om te gaan vechten (tegen de Indische-onafhankelijks-beweging). Terwijl "wij" zoals eerder vermeld daar juist hebben gevochten voor een onafhankelijke Federale Staat zoals na de wapenstilstand ook overeengekomen is met de toenmalige Ind. leiders (en wat die er van gemaakt hebben zie boven) Kortom het is dus van de ratte 'n soort excuus te formuleren voor het feit dat je als dpl. militair gedwongen daar naar toe gezonden bent om tegen terroristen op te treden.

C. Albrecht
Bergen op Zoom

HERDENKINGSBIJENKOMST

Herdenkingsbijeenkomst in de Nieuwe Kerk op zondag 4 mei 2003

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei organiseert voor direct betrokkenen bij de Tweede Wereldoorlog en nabestaanden van oorlogsslachtoffers jaarlijks op 4 mei – voorafgaand aan de officiële plechtigheid bij het Monument op de Dam – een bijeenkomst in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Deze bijeenkomst begint om 18.55 uur en duurt ongeveer tot 19.25 uur. Voor de aanwezigen in de kerk zijn vakken gereserveerd aan de voet van het Nationaal Monument. Hier zijn ook een beperkt aantal zitplaatsen beschikbaar voor mensen die moeilijk ter been zijn. Het is tevens mogelijk om de plechtigheid bij het Monument op de monitoren in de Nieuwe Kerk te volgen.

Leden van verenigingen en organisaties van oorlogsgetroffenen kunnen hun belangstelling kenbaar maken om de bijeenkomst bij te wonen, door middel van een brief met daarin vermeld naam, adres, postcode en plaats, telefoonnummer, naam ver-

eniging of organisatie waarvan zij lid zijn en geboortedatum. Na ontvangst van de brief worden zij in het uitnodigingsbestand opgenomen en krijgen zij begin februari 2003 de officiële uitnodiging toegestuurd. Bij de uitnodiging is een antwoordkaart gevoegd waarmee door ieder maximaal twee kaarten kan worden aangevraagd. De binnengekomen antwoordkaarten worden door het Nationaal Comité in volgorde van binnenkomst behandeld. Het aantal stoelen is weliswaar groot, maar niet onbeperkt.

Degenen die in de afgelopen jaren reeds een uitnodiging hebben ontvangen hoeven niet te reageren, zij zijn vast in het uitnodigingsbestand opgenomen en zullen in februari 2003 wederom een uitnodiging ontvangen.

Nationaal Comité 4 en 5 mei
Rapenburgerstr. 109
1011 VI Amsterdam
website: www.4en5mei.nl

Artikel in destijdsde spelling uit het Friesch Dagblad van 21 april 1945

INDIË MOET VRIJ

Moethoen is zoo gezond als een visch. Hij heeft onder een anderen naam een tijdje gedaan in Ausweisen, valsche stempels, candestiene broodkaarten en verknoeide persoonsbewijzen, maar door de komst der Canadezen gaat dat soort bedrijven op de flesch. Daarom slaakt hij met Jan Janssen de verzuchting: "Dan vat ik het oude handwerk maar weer op en zorg voor bladvullingen in het Friesch Dagblad. Maar echt kan dat eerst, wanneer hij weer elke week de rubriek "Uit Indië" kan verzorgen. En daar lijkt het nog niet op, jammer genoeg. Hij kreeg al bericht van den ijverige agent van de Maatschappij "Nederland", dat hij plaats kon bespreken op de boot, of zich kon opgeven voor de vliegmaschine. Moethoen koos het laatste – het kostte hem een geduchte uitbrander van zijn vrouw, maar dezen keer heeft hij dapperlijk haar wederstaan, want dat wordt voor het Dagblad nog eens iets, waar copie in zit. Maar nog eens, zover is het nog niet.

En toch moet het zoover komen. Indië moet ook vrij. Daar wordt aan gewerkt. De reusachtige legers en vloeten der geallieerden, die in Europa Duitschland verpletteren, zullen ook in het verre Oosten met Japan voorgoed afrekenen en Nieuw-Guinea en Morotai zijn daarvan de profetie. Maar mogen wij, kunnen wij dat aan Engeland en Amerika alleen overlaten? O zeker, zonder onze hulp zullen ze het ook klaarspelen. Doch hier ligt toch nog een taak, een eerschuld voor ons. Wij mogen niet denken: Als nu hongere Holland en Utrecht bevrijd en van het eerst noodige voorzien zijn, als de duizenden evaqués weer teruggekeerd zijn, dan zijn we weer klaar.

Zestig miljoen Nederlandsche onderdanen leven daar onder een tirannie, die minsten even erg is als de Duitsche. De Pruisen van Azië weten ook wat martelen en moorden is; onze rijksgenooten lijden gebrek in concentratiekampen,

moeten dwangarbeid verrichten in een moordend klimaat, worden vernederd op een wijze, als alleen Japanners en Duitschers met duivelse vreugde kunnen uitvinden. En om hen te bevrijden van dat juk, is ook onze roeping. Dan past er geen egoïsme, dat zoo graag vóór 1940 redeneerde: "Och, wat gaat mij Indië aan, ik zou niet willen dat mijn kinderen daar heelemaal heengingen". Menschen, die in hun domheid niet wisten, dat 25 % van ons volk in Nederland leefde van Indië, die meenden klaar te zijn, als ze een gulden in de Pinkstercollecte voor de zending stopten. "Daar kan in Indië iets groots verricht", heeft Coen gezegd. Dat is gedaan, maar er kan nog meer, veel meer gedaan worden.

Ook daar is de opbouw noodig, ook daar worden mannen en vrouwen gevraagd, die durf en moed hebben. Economisch en geestelijk ligt er straks een geweldige taak, die menschen eischt, die willen werken, die gelooven en bidden. Maar dan mogen we niet wachten, tot de bevrijding er is en redeneeren: "Dat karwei is me te riskant, laat dat maar aan Engelschen, Amerikanen en Canadeezen over, die reeds duizenden menschenlevens hebben geofferd voor de bevrijding van ons land." *Hier is een kans. Hier kan iets goed gemaakt worden door velen, ook reserve-officieren, die in den laatsten tijd op het appel ontbraken. Hier kan iets goed gemaakt worden door hen, die tot nu toe meenden, dat zij geen taak konden vinden, die voor hen geschikt was. Maar hier is toch allereerst een kans voor die jongens, die nooit om een plaats behoefden te zoeken waar ze hun plicht jegens het vaderland konden doen.*

N.B.S. en K.P. vooraan! *Indië moet vrij!*

Moethoen

(ingezonden door dhr. J.C. v. Nieuwenhuyzen, Hulshorts)

Kerstmis 1948

De tweede Kerstdag laat om zo'n uur of zeven konden we de Kerstnacht beleven.

Gewapend gingen we op pad zonder dat je Kerstgedachten had.

We kwamen bij een goed bewaakt gebouw daar kon je bidden een oefening van berouw.

Biechten kon je bij de Aal in bijzijn van ieder in een grote zaal.

We zongen van vrede op aarde en dachten heeft dat nog waarde.

Er was onderling een goede band maar nu was ieder voor zich in Holland.

K. Lammers
Hoevelaken

Sobats

Vorige zaterdag vond de jaarlijkse herdenking plaats van ruim zesduizend Nederlandse militairen die tussen de jaren 1945 en 1962 in ons voormalig Nederlands Oost-Indië of in Nieuw-Guinea zijn gesneuveld. Voor hen is vijftien jaar geleden op initiatieven vanuit burgerij een indrukwekkend monument in het stadspark van Roermond opgericht.

Met uitzondering van het dagblad De Telegraaf, is de belangstelling van de media voor dit gebeuren zeer gering. Dit is des te vreemder daar de interesse voor die plechtigheid bij de burgerij jaarlijks grote wordt. Er komen meer dan 20.000 veteranen. Ze hebben als jonge soldaten in onze voormalige kolonie dienst gedaan. Ze vochten tijdens de zogenaamde politioele acties. Die waren bedoeld om de honderdduizend in Indië verblijvende Nederlandse burgers te beschermen. Eerst tegen de Japanners, later tegen de vaak uiterst wreed optredende vrijheidsstrijders, de pemoeda's van Soekarno. Nederland had de enorme Indonesische archipel bijna 300 jaar beheerd en wilde de Indonesiërs zonder bloedvergieten geleidelijk hun zelfstandigheid teruggeven. Na de Japanse bezetting lukte dat echter niet en onder enorme internationale druk moest de Nederlandse regering de voormalige tropische kolonie opgeven.

Mislukken

Toch had onze overheid er in korte tijd nog 120.000 dienstplichtige militairen naartoe gestuurd. Die werden aangevuld met 20.000 oorlogsvrijwilligers en 40.000 militairen van het KNIL (Koninklijk Nederland Indisch Leger). Die krijgsmacht leek wel groot, maar de oppervlakte van de Indische archipel is enorm. Toch verrichtten al die soldaten vaak onder extreem moeilijke omstandigheden hun taak. Militair gezien zelfs zeer succesvol, maar door de politieke ontwikkelingen was hun streven bij voorbaat tot mislukken gedoemd.

Alle soldaten gingen op bevel of verzoek van onze regering. Officieel werden ze uitgezonden "voor Koningin en Vaderland". Maar deze formulering kreeg voor alle terugkerende veteranen een bittere nasmaak. Toen ze, soms na vele jaren zware tropendienst, in

Nederland terugkwamen, was inmiddels de politieke wind uit een andere en vooral linkse hoek gaan waaien. Volgens de roze-rode wereldverbeteraars waren wij een stel onbehoorlijke kolonialen geweest die het Indonesische eilandrijk drie eeuwen lang hadden uitgebuit, leeggeroofd en onderdrukt. We hadden er in feite niets te maken gehad. En onze oud-militairen werden vergeleken met de Duitse Waffen SS uit de Tweede Wereldoorlog. De ontvangst van de terugkerende Indië-veteranen in het vaderland was destijds koel en afwijzend. De meesten konden hun vaak aangrijpende verhaal aan vrij niemand kwijt. En de overheid deed er een ijzingwekkende zwijgen toe. Praten over het vroegere Nederlands-Indië was een taboe geworden.

Band

Alleen degenen die ooit in de krijgsmacht, en vooral onder oorlogsomstandigheden, hebben gediend, kennen de levenslange band tussen oudsoldaten, de kameraden, de maten of, in het Maleis de sobats. In Roermond komen ze op 7 september met tienduizend bijeen. Allen thans tussen de 71 en 82 jaar oud. Ze leggen bloemen en kransen en staan, soms ondersteund door een volwassen kleinkind, enige momenten stram in de houding voor de stalen pilaren met daarop de 6178 namen van hun gesneuvelde sobats. Die keerde nooit terug uit de verre Oost. Die liggen begraven op Java en Sumatra. Allen waren tussen de 20 en 24 jaar toen ze sneuvelden voor Koningin en Vaderland. De plechtigheid is altijd inderukwekkend, perfect geleid door de ceremoniemeester Ton Jorna. Er is een toespraak van een Minister of staatssecretaris. Een militaire kapel speelt subliem en een Limburgs mannenkoor zingt aangrijpend. Er wordt gedeclameerd en er is een overdaad aan bloemen. Pal voor de stalen zuilen staat het bronzen borstbeeld van de toenmalige bevelhebber, de befaamde generaal Simon Spoor, wiens graf ook op Java is. In doodse stilte gaat een luchtmachtaalmoezenier voor in gebed, zoals zijn collega's dat honderden male deden bij stervende jonge soldaten. Bij het blazen van de Last Post staan ruim 22.000 mensen doodstil te luisteren. Gewonen burgers, politici, hoge mili-

tairen, maar ook kinderen die komen kijken waarom hun grootvader ieder jaar weer naar Roermond gaat. En dan, tijdens die ademloze stilte, komt de Nederlandse Luchtmacht met vier F16-straaljagers bulderend overvliegen in een zogenaamde 'missing man formation'. Vier vliegtuigen in een ruitvormige groep. Precies boven het monument gaat het achterste vliegtuig steil omhoog. Loodrecht de lucht in, totdat binnen luttele seconden het toestel nog slechts als een klein flonkerend sterretje in de strakblauwe lucht is te zien. Het symboliseert de reis naar de eeuwigheid van de stervende soldaat. Het is het meest ontroerende eerbewijs dat met vliegtechniek kan worden gegeven.

Koningin

Toch is er één feit dat alle veteranen al jaren veel verdriet doet. Nog nimmer heeft hare majesteit de Koningin de uitnodiging aanvaard de nagedachte-nis van al die gesneuvelde soldaten met haar persoonlijke aanwezigheid te eren. Het mag kennelijk niet van haar politiek correct adviseurs. Ze stuurt daarom alleen een militair vertegenwoordiger. Een generaal. Nog steeds heerst kennelijk de gedachte dat ons Indische verleden een vlek op onze historie is. Daar moeten we ons voor schamen, denkt men. Er wordt daarom ook op geen enkele school iets verteld over wat vroeger de 'Gordel van Smaragd' heette. En zodoende vragen tienduizenden sobats zich ieder jaar weer af wat eigenlijk, vijftig jaar geleden, de betekenis was van de woorden 'voor Koningin en Vaderland'. Ze kunnen dat hun kinderen en kleinkinderen niet meer uitleggen.

Kerstmis in de rimboe

"Schrikt niet Herders, weest blij gezind,
Laat Uw schaapkens in die valleien!
Schrikt niet Herders, weest blij gezind,
Daar Gij het eerst Uw verlosser vindt".

Ja, zulk een nacht moet het geweest zijn. Nu kan ik het mij eerst echt voorstellen wat Kerstmis is! Het was half-twaalf en degenen die naar de nachtmis zouden gaan waren reeds bezig om zich gereed te maken. Om twaalf uur precies trad de Aalmoezenier de kapel binnen en begon het zangkoor het mooie oude "Stille Nacht" te zingen. Buiten zongen de krekels mee. Zo nu en dan liet een toke zich horen. De hoge klapperbomen ruisden zacht-kens. De hele natuur was in feeststemming. Boven de kapel verhief zich een machtige sterrenhemel. In de verte staken de bergtoppen gitzwart af tegen de mooie hemel.

Stille Nacht, Heilige Nacht,
Wonderschoon, hoe vol pracht.

Het kapelletje was netjes met bloemen en groen versierd, terwijl een tiental kaarsen hun vrolijk licht over het altaar lieten dansen.

Het bleek nu dat de kapel veel te klein was want er moesten nog wel driehonderd buiten blijven staan. Dit was echter geen bezwaar want de kapel was van voren helemaal open en de zijkanalen zat vol met gaten en zodoende kon ook rondom nog volk staan.

Voor het altaar stonden de koorzangers en dan volgden de gelovigen: soldaten! In hun uiterlijk ruw en goor maar hier voor het altaar eerbiedig en klein. Verschil in rang werd er nu niet gezien: officieren lagen tussen de manschappen in het zand geknield en een grootmajoor en een luitenant diende de H. Mis. Neen, nu voelen allen zich klein in deze Kerstnacht.

De Aalmoezenier, anders zo vast in zijn spreken, had nu moeite om niet te stotteren zo ontroerd was hij. De tranen stonden hem in zijn ogen: "Beste vrienden in Christus, Wij zijn hier in Malakka. Ver van huis. We zijn op de plaats waar we niet wensten en niet hoopten te zijn. En nu vieren wij hier Kerstmis, niet in sneeuw en kou, maar in hitte en temidden van het groen.

Wij zouden ons kunnen vergelijken met de herdertjes: Zij waren het eerst bij de kribbe, gewaarschuwd door de Engelen.

"Wij zijn ook inderdaad het eerst bij de kribbe aanwezig want in Nederland is het nog dag, daar zijn de mensen nog bezig om alles in orde te brengen voor het grote feest dat voor hen nog moet komen maar er voor ons reeds is. Wij moeten het beschouwen als een grote gunst om zo het Kerstfeest te mogen vieren. Als wij straks naar de barakken terugkeren en misschien weer onder onze klamboe liggen vol van vreugde, echte Kerstvreugde, dan worden onze dierbaren in het Vaderland opgeroepen om op te gaan naar de kribbe. Dan kunnen ook zij zingen: Ook wij uitverkorenen mogen U begroeten en kussen Uw voeten, Emanuell!"

Eindelijk was het grote ogenblik gekomen: de Consecratie. En wederom, na 2000 jaren, kwam het Goddelijk Kind nederdalen in een stal; nu niet aanbeden door Herders maar door soldaten. Ook zij waren, evenals de herders, vol eerbied en ontroering. Och, zij wisten het wel, Christus kwam ook overal waar zij kwamen. In Nederland en het kazerneplein toen zij niet meer buiten de kazerne mochten vanwege hun spoedig vertrek naar Indië, in Engeland in het

kamp onder vijf dennenbomen terwijl de regen door hun kleren trok, op de boot: eerst in een hoekje op het achterdek, later in de eetzaal en nu hier in de tropen op de Heilige Kerstnacht in een kapel, een stal zou men kunnen zeggen die door enkelen van hen zelf gemaakt was en in orde gebracht.

Toen de plechtige H. Mis ten einde was volgde er nog een stille Mis waaronder de oude Nederlandse Kerstliederen gezongen werden en als slot nog een kort lof. Machtig klonk het Jesu Dulcis en het Tantum Ergo door de rimboe. Dan werd de zegen gegeven met het Allerheiligste en was de dienst afgelopen. Handen werden gedrukt en "Zalig Kerstfeest" toegewenst. Als zij thuis kwamen wachtte hen de koffietafel en na gegeten en gedronken te hebben gingen de meesten onder de klamboe want het beloofde nog een drukke dag te worden.

Na een uur of wat lag het hele kamp weer in diepe rust. Buiten gingen de krekels verder met hun getjilp. Kerstvrede: Vrede aan de mensen die van goede wil zijn.

*Zalig Kerstfeest.
Koeala Ketjil, 25 december 1945.
Serg. P. v.d. Wijdevan*

Korps Vaartuigen- dienst

Tijdens de onthulling van het monument in Den Haag heeft dhr. S. van Hemsbergen (v.m. technisch officier van de dienst) samen met dhr. Van Toorenburg een bloemstuk gelegd in een wit anker ter herdenking aan de twee gesneuvelde militairen tijdens de tweede Politie Actie die tot het Korps Vaartuigendienst KL behoorden., L.w. J. Pronk en J.W. Karssen.

G. van Renselaar

Het bloemstuk met anker van het Korps Vaartuigendienst.

In Memoriam

Met grote eerbied en in gepaste stilte brengen wij een laatste Ere-salut aan:

H.H. Ariaans LUA	Weert	M. Koole I.B.W.	Brielle
R.F.D. Arnold 13e Genie Veldcie.	Breda	T.J. Kootstra 5-1 R.I.	Oudehorne
N. Bink Inf. KL (NOI)	Rotterdam	W.J.E. Lambregts	Arnhem
R. van den Bosch 8e Genie Veldcie	St. Oedenrode	A. Lelieveld	Zoetermeer
L. Brink	Emmen	H.J. Marks	St. Maarsse
C. van den Broeke	Middelburg	J. Mulder	Rouveen
H. Colijn	Bergharen	D. Olivier 5-1 R.I.	Holwerd
J. Damhuis LTD	Wolvega	F. Opsteen 5-11 R.I.	Milton (Canada)
W.H. Debets 3-B R.V.A.	Rotterdam	J.J. Overes	Hardenberg
G.B. van Dijk	's Heerenberg	M.H. van Rhijn	Noordwijk
L. van Dijk	Dodewaard	J. van Rosmalen 9e Genie Veldcie	Nuland
F. Dingemans 3-3 R.I.	Dinteloord	G.van Rossum 2 A.V.A.	Spijkenisse
G. van der Doelen	Oakville, Canada	R.W. Schaap 4-11 R.I.	Bavel
A.J. Dourleyn Stoottroepen	Sluiskil	W.J. van Schaik 30 B Hosp. Semarang	Oudewater
J.J. Duinick 3-3 R.I.	Aardenburg	A. Schellekens 7-2 R.I.	Eindhoven
I.J. Faber 4-4 R.I.	Oudehaske	J. Schellings GBI	St. Michelsgestel
J.G. Feskes 423e Bat. Inf.	Breda	W.J. Scholl 30 B Hosp. Semarang	Nieuwegein
H. Fledderman	De Heemse	A. Smarius 4-10 R.I.	Oisterwijk
H.J. Fokkink	Delden	J. Stoter	Zwolle
W.A. Ginnebergen 2-6 R.I.	Aardenburg	G. Tory 30 b Hosp. Semarang	Rolde
Th. Goris 2-3-9 R.I.	Utrecht	F. Vennema	Meppel
A.B. Hagenbeek 3e MP (Marechaussee)	Breda	J. Verbart 5-3 R.I.	Vlissingen
A.J.H. van Helbergen Luchtmacht KNIL	Wouw	M. Vermeltfoort RATA 4-1	St. Oedenrode
H.A. Hendriks 8e R.V.A.	Vaassen	H. Visser 5-3 R.I.	Nieuwe Tonge
J.H. Hese	Zuidlaren	D. de Waard	Rotterdam
L. Huijbers 4-6 R.I.	Veghel	H. van der Werf	Oudehaske
G.J. Jongboer 5 G.R.P.I.	Oosterbeek	M. Wijngaards 1-3 R.I. Stafcie ID	Breda
W. Kappe 5e Garde Reg. Jagers	Vught	J. Winters	Havelte
J. Knoop	Meppel	H. Wolf 5-4 R.I.	Wezep
F. Kooij KLU	's Gravendeel		

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

Met herkenning begint erkenning!

Met meer leden meer kracht!

fonds
sociale
zorg

sociale
V.O.M.I.

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterraut van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	€ 5,70	V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk	€ 13,65
V.O.M.I. condoleancekaart	€ 0,75	plastic	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	€ 10,25	V.O.M.I. herenhorloge titanium plated	€ 29,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	€ 10,25	met roestvrijstalen bandje	
V.O.M.I. stickers	€ 0,50	V.O.M.I. button	€ 0,70
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	€ 4,55 (portvrij)	V.O.M.I. sluitzegels	€ 1,00
V.O.M.I. rollerpennen	€ 0,70	Gunung Mas thee pakje 250 gr.	€ 2,75
V.O.M.I. ballpoints	€ 0,50	Gunung Mas thee zakjes 25 builtjes	€ 1,60
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	€ 5,70 (portvrij)	O.V.W. Mouw-insigne, vernikkeld met broche-speld	€ 4,55
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	€ 5,70 (portvrij)	Demobilisatie dasclip	€ 7,50

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal € 1,15 extra berekend voor verzending en porto

U kunt de artikelen ook bestellen bij de **Beheerders** van het Fonds Sociale Zorg:

Leen van Eijk, Pieter Postlaan 14, 1222 LJ Hilversum, Tel./fax 035 - 685 33 73, Postgiro 6131844

Tijbbe J. Gastra, A. van Heusdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal € 1,15 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **Joyce P. Stramrood-van Vark, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

V.B.